

Školní vzdělávací program Základní školy Chomutov, Kadaňská 2334

DLE RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ (VERZE OD 1. 9. 2021)

Platnost od 1. 9. 2022

Obsah

1	Identifikační údaje.....	4
1.1	Název ŠVP	4
1.2	Údaje o škole	4
1.3	Údaje o zřizovateli školy	4
1.4	Platnost ŠVP	4
2	Charakteristika školy.....	5
2.1	Úplnost a velikost školy	5
2.2	Vybavení školy.....	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4	Charakteristika žáků.....	6
2.5	Dlouhodobé projekty	6
2.6	Spolupráce se zákonnými zástupci.....	7
2.7	Spolupráce s jinými subjekty	7
3	Charakteristika ŠVP	9
3.1	Zaměření školy	9
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	9
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.3.1	Žák se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.3.2	Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.3.3	Postup školy při poskytování podpurných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory (PLPP)	10
3.3.4	Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami	10
3.3.5	Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP	11
3.3.6	Specifikace provádění podpurných opatření.....	12
3.3.7	Metody výuky (pedagogické postupy)	12
3.3.8	Organizace výuky.....	13
3.3.9	Hodnocení žáka	13
3.3.10	Formy provádění podpurných opatření.....	13
3.3.11	Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.3.12	Zapojení dalších osob a subjektů.....	14
3.4	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	14
3.4.1	Nadaný a mimořádně nadaný žák	14
3.4.2	Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	15
3.4.3	Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka.....	15
3.4.4	Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka ...	16
3.4.5	Specifikace provádění podpurných opatření.....	17
3.4.6	Zapojení dalších osob a subjektů.....	17

3.5	Začlenění průřezových témat.....	18
3.5.1	Osobnostní a sociální výchova (OSV)	18
3.5.2	Výchova demokratického občana (VDO).....	20
3.5.3	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)	21
3.5.4	Multikulturní výchova (MkV)	22
3.5.5	Environmentální výchova (EV)	23
3.5.6	Mediální výchova (MV)	24
3.6	Školní projekty.....	26
4	Učební plán.....	27
5	Učební osnovy.....	30
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	30
5.1.1	Český jazyk.....	31
5.1.2	Cizí jazyk Anglický jazyk	41
5.1.3	Další cizí jazyk Německý jazyk.....	45
5.2	Matematika a její aplikace	48
5.2.1	Matematika	49
5.3	Informatika	56
5.3.1	Informatika.....	58
	Člověk a jeho svět.....	63
5.4	Člověk a společnost.....	75
5.4.1	Dějepis.....	77
5.4.2	Občanská výchova.....	83
5.5	Člověk a příroda.....	89
5.5.1	Fyzika.....	90
5.5.2	Chemie.....	93
5.5.3	Přírodopis	97
5.5.4	Zeměpis.....	102
5.6	Umění a kultura.....	106
5.6.1	Hudební výchova.....	108
5.6.2	Výtvarná výchova	112
5.7	Člověk a zdraví.....	117
5.7.1	Tělesná výchova.....	119
5.7.2	Výchova ke zdraví	125
5.8	Člověk a svět práce.....	129
5.8.1	Pracovní činnosti	130
5.8.2	Člověk a svět práce.....	134
5.9	Volitelné předměty	143
5.9.1	Seminář z českého jazyka a matematiky.....	143
5.9.2	Dramatická výchova.....	146

5.9.3	Literatura ve filmu	148
5.9.4	Čtenářský klub.....	149
5.9.5	Školní časopis	151
5.9.6	Jazyky hrou	153
5.9.7	Základy administrativy.....	154
5.9.8	Zábavná logika	156
5.9.9	Praktika z přírodopisu a chemie.....	158
5.9.10	Užité umění	160
5.9.11	Domácnost – kuchyň a stolování.....	163
5.9.12	Domácnost – ruční práce.....	164
5.9.13	Technická praktika	166
5.9.14	Sportovní a pohybové hry.....	168
5.9.15	Zdravotní a kondiční tělesná výchova.....	170
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	173
6.1	Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání	173
6.2	Zásady pro hodnocení chování ve škole a na akcích pořádaných školou	173
6.3	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků	174
6.4	Stupně hodnocení prospěchu	174
6.5	Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření.....	176
6.6	Stupně hodnocení chování.....	180
6.7	Výchovná opatření.....	180

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

Školní vzdělávací program Základní školy Chomutov, Kadaňská 2334

1.2 Údaje o škole

Název školy	Základní škola Chomutov, Kadaňská 2334
Adresa školy	Kadaňská 2334, 430 03 Chomutov
IČ	46789707
Bankovní spojení	2234441/2700
Telefon/fax	474 629 646 (škola), 474 626 417 (ŠD, ŠJ)
E-mail	skola@4zscv.cz ; reditelka@4zscv.cz
Webová adresa	www.4zscv.cz
Právní forma	příspěvková organizace
Zařazení do sítě škol	1. 9. 1996
Součásti školy	základní škola IZO 102 129 304 školní družina IZO 116 200 057 školní jídelna IZO 102 653 399
IZO ředitelství	600 077 357
Ředitel	Mgr. Ilona Zahálková
Zástupce ředitele	Mgr. Sabina Dudová Fiedlerová
Koordinátor tvorby ŠVP	Ing. Šárka Bazalková

1.3 Údaje o zřizovateli školy

Název zřizovatele	Statutární město Chomutov
Adresa zřizovatele	Zborovská 4602, 430 28 Chomutov
Kontakty	Ing. Martina Kalová – vedoucí odboru školství m.kalova@chomutov-mesto.cz ; 474 637 470

1.4 Platnost ŠVP

Školní vzdělávací program Základní školy Chomutov, Kadaňská 2334 (č. j. ZŠK-383/2022) byl zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (verze platné od 1. 9. 2021) a je platný od 1. 9. 2022.

Mgr. Ilona Zahálková, ředitelka školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Naše základní škola je druhou nejstarší školou v Chomutově. Tvoří ji historická dvoupatrová budova z roku 1910 a přístavba z roku 1960. Škola je situována na okraji města Chomutova, obklopena z jedné strany starší zástavbou, ze strany druhé moderním sídlištěm. Naše škola je úplná, žáci se vzdělávají v 1. až 9. postupovém ročníku, v každém ročníku jsou zpravidla 2 paralelní třídy. Kapacita školy činí 540 žáků a v posledních letech bývá zcela naplněna. Kromě žáků ze školského obvodu se ve škole vzdělávají i žáci z dalších spádových obcí Černovice, Málkov, Zelená, Místo, Krásná Lípa, Vysoká Jedle, Blahuňov, Křimov a Výsluní. Součástí školy jsou 2 školská zařízení: školní družina a školní jídelna. Do šesti oddělení školní družiny dochází průměrně 175 žáků (kapacita je 180 žáků). Ve školní jídelně se stravuje v průměru 410 žáků a 40 zaměstnanců (kapacita je 500 strážníků), školní jídelna nabízí denně možnost výběru ze dvou jídel.

2.2 Vybavení školy

Od roku 1997 probíhají kontinuálně opravy a rekonstrukce budovy i interiéru. V letech 2018 – 2019 byla budova zateplena, včetně výměny oken, třídy byly vybaveny jednotkami pro rekuperaci.

Škola byla zapojena v rámci výzvy č. 47 Infrastruktura základních škol SVL IROP do projektu – „Základní školy v Chomutově Rekonstrukce a modernizace učebny ve vazbě na klíčové kompetence práce s digitálními technologiemi, komunikace v cizích jazycích, technické a řemeslné obory, přírodní vědy, bezbariérové přístupy a modernizace konektivity.“

Vybavenost školy se tak rozšířila o učebnu přírodních věd a učebnu pro výuku cizích jazyků s přesahem do vyučovacích předmětů – fyzika, matematika, přírodopis, informační a komunikační technologie, anglický a německý jazyk. Učebny jsou také využívány v rámci spolupráce ZŠ a MŠ Chomutov. Učebny využívají i skupiny dětí a žáků v rámci školní družiny.

Členové školního poradenského týmu využívají k plnění podpůrných opatření a poradenské činnosti nově vybudované a vybavené poradenské pracoviště.

Budova školy je nově zasíťována strukturovanou kabeláží CAT 6. Škola má nové pokrytí WIFI signálem. Žáci i zaměstnanci školy využívají při výchovně-vzdělávací činnosti služby MAN Chomutov.

Nyní škola disponuje 25 učebnami, přičemž 3 učebny jsou využívány jako odborné (učebna informatiky, učebna přírodních věd a učebna cizích jazyků). Dále žáci využívají školní dílnu a cvičnou kuchyňku. Dalších šest místností ve dvou částech budovy slouží pro potřeby školní družiny. Pro výuku tělesné výchovy a mimoškolní činnost jsou k dispozici dvě tělocvičny (velká a malá), dvě hřiště (velké víceúčelové hřiště s atletickou dráhou a malé hřiště) a posilovna.

Škola má vlastní čítárnu obsahující přes 2100 odborných a beletristických knih, jejíž součástí je také anglická knihovnička, která umožňuje žákům číst anglické texty odpovídající úrovni jejich jazykových znalostí a dovedností.

V přízemí školy je instalována horolezecká stěna, na podlaze jsou k dispozici panáči na skákání. K aktivnímu trávení přestávek mohou žáci využít také čtyři stolní fotbaly. Na pozemku školy se nachází dva přístřešky pro venkovní výuku a herní prvky pro volný čas. Učitelům je k dispozici několik kabinetů a sborovna. Žáci i zaměstnanci také využívají školní

jídelnu. Budova je doplněna sociálními zázemími dle hygienické vyhlášky (včetně sociálního zařízení pro invalidy).

Všechny učebny jsou vybaveny IT technikou – dataprojektory, sestavami počítačů, interaktivními tabulemi.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole pracuje celkem 35 učitelů (včetně ředitelky školy a zástupkyně ředitele), 5 asistentek pedagoga, 6 vychovatelek školní družiny, 1 školní psycholog a 1 speciální pedagog.

Na 1. stupni působí 13 vyučujících a 3 asistenti pedagoga, všichni splňují odbornou kvalifikaci. Na 2. stupni je 22 vyučujících (2 odborně nekvalifikovaní) a 2 asistenti pedagoga s odbornou kvalifikací. Věkový průměr pedagogického sboru je přibližně 44 let.

Výchovný poradce, a koordinátor informačních a komunikačních technologií splňují odbornou kvalifikaci. Koordinátor environmentální výchovy, koordinátor ŠVP a metodik prevence nejsou pro svou funkci kvalifikováni.

Všechny paní vychovatelky školní družiny jsou odborně kvalifikovány.

2.4 Charakteristika žáků

Počet žáků školy vzrostl v letech 2008 až 2020 z 383 žáků na 540 žáků.

Na 1. stupni se vzdělává 57 % žáků školy, v jedné třídě průměrně 24 žáků. Na 2. stupni se vzdělává 43 % žáků školy, v jedné třídě průměrně 26 žáků.

Zhruba pětinu žáků školy tvoří žáci dojíždějící z okolních obcí.

Přestože je škola situována v části města, kde žije větší míra sociokulturně méně přizpůsobivých obyvatel, děti z tohoto rodinného prostředí tvoří jen nepatrný zlomek (přibližně 5 %) žáků školy.

Z celkového počtu žáků vykazuje škola každoročně kolem 15 % žáků s vývojovými poruchami učení nebo chování. Počet integrovaných žáků vzdělávajících se dle individuálního vzdělávacího plánu se každoročně liší, jejich počet se pohybuje mezi 3 až 4 % celkového počtu žáků školy.

2.5 Dlouhodobé projekty

Od roku 1999 disponuje škola certifikátem Státního zdravotního ústavu o přijetí školy do sítě projektu Zdravá škola. Stala se tak jednou z více jak sta škol v České republice, která užívá titul Zdravá škola. Projekt je založen na interakčním pojetí zdraví – tj. vzájemné souvislosti mezi zdravím tělesným, duševním a sociálním. V rámci projektu je snahou všech zúčastněných splňovat 2 základní principy:

- respekt k potřebám jednotlivce
- rozvíjení komunikace a spolupráce

a usilovat o naplnění 3 základních pilířů projektu:

POHODA PROSTŘEDÍ

- věcné prostředí
- sociální prostředí
- organizační prostředí

ZDRAVÉ UČENÍ

- smysluplnost
- možnost výběru a přiměřenost
- spolupráce a spoluúčast
- motivující hodnocení

OTEVŘENÉ PARTNERSTVÍ

- škola = model demokratického společenství
- škola = kulturní a vzdělávací středisko obce.

2.6 Spolupráce se zákonnými zástupci

Vedení školy ani pedagogický sbor nemá vypsány pravidelné konzultační hodiny, neboť škola je zákonným zástupcům přístupná v době jejího provozu kdykoliv.

Čtyřikrát ročně informují učitelé zákonné zástupce o výsledcích výchovy a vzdělávání žáků na tradičních třídních schůzkách nebo dnech otevřených dveří. Měsíčně sdělují třídní učitelé zákonným zástupcům prostřednictvím elektronických žákovských knížek četnost zapomínání pomůcek, pochval a případných kázeňských prohrěšků žáka v daném měsíci.

Škola informuje zákonné zástupce o dění ve škole také prostřednictvím svých webových stránek www.4zscv.cz.

Zákonní zástupci se zapojují do dění školy např. vedením zájmových útvarů, spoluúčastí na akcích pořádaných školou či sponzorstvím.

Ve školním roce 2005/2006 byla zřizovatelem zřízena šestičlenná školská rada. Je složena ze 2 zástupců zřizovatele, 2 zástupců zákonných zástupců a 2 učitelů naší školy, z nichž 1 školské radě předsedá. Školská rada zasedá zpravidla dvakrát ročně a dále podle aktuální potřeby.

2.7 Spolupráce s jinými subjekty

Škola spolupracuje převážně s těmito organizacemi a subjekty:

- Státní zdravotní ústav – v rámci projektu Zdravá škola
- společnosti ASEKOL s. r. o., ECOBAT s. r. o. a EKO-KOM, a.s. – organizátoři celorepublikového recyklačního programu Recyklohraní – škola zapojena do programu na třídění a odvoz baterií, akumulátorů a elektrozařízení
- Magistrát města Chomutova – prevence sociálně patologických jevů, péče o žáky z problémového rodinného prostředí (OSPOD), každoroční dopravní soutěž, vědomostní soutěž o Chomutovu 4x4, třídění odpadu (zajištění sběrných nádob)
- Pedagogicko-psychologická poradna v Chomutově – péče o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami, projekty primární prevence, DVPP
- Středisko výchovné péče Most – odloučené pracoviště Chomutov, Cihlářská 4132 – péče o žáky se specifickými poruchami chování
- Asociace školních sportovních klubů (AŠSK) – organizace tělovýchovných soutěží
- MŠ Sluníčko v Alešově ul. a MŠ v Palachově ul. v Chomutově – spolupráce s 1. třídami
- Tělovýchovná jednota ZŠ Sport pro všechny – pronájem tělocvičen a hřiště, žáci školy členy

- Dům dětí a mládeže Chomutov – organizace soutěží a olympiád
- Podkrušnohorský zoopark Chomutov – ekologické programy tamějšího Ekocentra pro žáky
- Policie ČR – přednášková činnost, řešení patologických jevů
- Městská policie – přednášky (o bezpečnosti, o dopravní výchově, o chování v kritických situacích, o dárcích pro psí útulky), schránka důvěry
- Úřad práce Chomutov profesní orientace žáků
- spolupráce se zákonnými zástupci sponzorské dary hmotné i finanční, pomoc při výzdobě školy, při organizaci školních akcí, při sběrových soutěžích

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Naše základní škola má všeobecné zaměření.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní škola Chomutov, Kadaňská 2334 je školou užívající titul Zdravá škola již několik let se pokoušíme vést školu ve zdravém životním stylu. Společně usilujeme o to, aby naše škola byla místem, kde se dětem dostává nejen kvalitního vzdělání, ale kde se také cítí spokojeně. Zdravá škola je místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. Snažíme se upřednostňovat u žáků samostatnou tvůrčí činnost, vést žáky k získávání nových poznatků objevováním, hledáním souvislostí, v maximální míře podporovat činnostní učení.

Učitelé kladou důraz vybavit žáky v oblasti vzdělání a výchovy vedle předmětových vědomostí a dovedností také znalostmi, dovednostmi, postoji a hodnotami, které budou moci využít nejen ve škole či při dalším studiu, ale především v běžném osobním životě a později ve své profesní kariéře.

Vzdělávání je zajišťováno podle možností školy všemi formami, které umožňuje školský zákon a prováděcí předpisy, z hlediska vyučovacího prostředí vzděláváním v prostorách školy i mimo ně, zejména na školách v přírodě, zotavovacích akcích ve zdravotně příznivém prostředí, výjezdech do zahraničí, exkurzích, vycházkách a dalších akcích souvisejících s výchovně vzdělávací činností školy. Podmínky, obsah a organizační zajištění mimoškolních akcí jsou konkretizovány v dílčích plánech pro tyto akce.

Výstupy a učivo ŠVP jsou rozděleny na období dle RVP. Osnovy jsou koncipovány jako očekávané výstupy žáků, které zahrnují i učivo. Škola se tak může v případě nezbytnosti přizpůsobit individuálním potřebám žáků nebo třídních kolektivů a lépe reagovat na nepředvídatelné události či situace.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.3.1 Žák se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích potřeb nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření § 16 odst. 9 školského zákona.

3.3.2 Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními (ŠPZ = pedagogicko psychologická poradna /PPP/, speciálně pedagogická centra /SPC/). Ve škole bylo od roku 2015 zřízeno školské poradenské pracoviště, které pracuje ve složení: ředitelka školy, školní psycholog, výchovný poradce, školní metodik prevence, speciální pedagogové a třídní učitelé.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení.

3.3.3 Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory (PLPP)

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Škola může zpracovat plán pedagogické podpory, který zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu, zejména v situaci, kdy pro poskytování podpůrných opatření prvního stupně nepostačuje samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vzdělávání
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka i další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenování potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

3.3.4 Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce IVP průběžně aktualizuje a souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

- Školské poradenské zařízení 1 x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

3.3.5 Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

- Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.
- K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.
- Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVPZV.
- Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení.
- V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením.
- IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.
- Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP (www.rvp.cz).
- Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.
- V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části

nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů).

- Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání, nepřesné vnímání času, obtížné rozlišování podstatného a podružného, neschopnost pracovat s abstrakcí, snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou, problémy s technikou učení, problémy s porozuměním významu slov, krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představitost, nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.
- Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů, pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

3.3.6 Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

3.3.7 Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování
- vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.)
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,

- zohľadňovanie sociálneho statusu a vzťahových sítí žiaka a prostredia, ze ktorých žiak prichádza do školy,
- intervencie na podporu oslabených alebo nefunkčných dovedností a kompetencií žiaka.

3.3.8 Organizace výuky

- striedanie forem a činností během výuky,
- u mladších žiakov využívanie skupinovej výuky
- postupný prechod k systému kooperatívnej výuky,
- v prípade odporúčenia môže byť pre žiaka vložená do vyučovacej hodiny krátka prestávka,
- zmena zasadacieho poriadku či usporiadania triedy v rámci vyučovacej jednotky a se zreteľom k charakteru výuky a potrebám žiakov,
- nabídka voľnočasových aktivít (ve škole) a podpora rozvoja zájmu žiaka,
- organizačná podpora mimoškolského vzdelávania, vrátane odborných exkurzií a stáží.

3.3.9 Hodnocení žiaka

- využívanie rôznych forem hodnotenia žiaka,
- hodnotenie vychádza ze zistených špecifik žiaka (napr. neznalosť vyučovacieho jazyka),
- práca s kritériami hodnotenia v závislosti na charakteru žiakov problému, s dôrazom na podporu rozvoja dovedností a vedomostí žiaka,
- podpora autonómneho hodnotenia (sebehodnotenia),
- zohľadnenie sociálneho kontextu hodnotenia, hodnotenie smeruje nejen k vyhodnoteniu úspešnosti žiakov učenia, ale také k posilneniu jeho motivácie pre vzdelávanie,
- z hodnotenia jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,
- formativní hodnotení smeruje k zpětnovazební podpoře efektívneho učenia žiaka a je pro něj informatívne a korektívne,
- celkové hodnotenie žiaka se speciálnymi vzdelávacími potrebami zohľadňuje jak omezení žiaka, tak zejména jeho pokroky ve vzdelání.

3.3.10 Formy provádění podpurných opatření

- zohľadňovanie ve výuce (viz. metódy a organizace výuky výše uvedené)
- pedagogické intervencie alebo predmet špeciálnej pedagogickej péče – individuálna alebo sdieľaná výuka mimo stanovený rozvrh žiakov

3.3.11 Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámenie všetkých pedagógov, ale i spolužiakov, s daným postihom žiaka
- respektujeme individualitu a potreby žiaka,
- respektovanie zvláštností a možností žiaka
- uplatňujeme princíp diferenciacie a individualizácie vzdelávacieho procesu pri organizácii činností, pri stanovovaní obsahu, forem i metód výuky,
- utvorenie optimálneho pracovného prostredia vrátane vstúpcnej priateľskej atmosféry,

- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- nutnost spolupráce s rodiči,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržování častých přestávek, střídání pracovního tempa,

3.3.12 Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- školní metodik prevence,
- výchovný poradce,
- třídní učitelé,
- školní psycholog
- školní speciální pedagog.

Pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se ŠPZ je výchovný poradce.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola spolupracuje převážně s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Chomutově, se Střediskem výchovné péče Dyáda v Chomutově, se Speciálním pedagogickým centrem Měcholupy – pobočkou v Chomutově.

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

3.4.1 Nadaný a mimořádně nadaný žák

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Rozezná-li učitel u žáka následující specifika nadaného nebo mimořádně nadaného žáka:

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky,
- problematický přístup k pravidlům školní práce,
- tendence k vytváření vlastních pravidel,
- sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli, který může být i kontroverzní,

- vlastní pracovní tempo,
- vytváření vlastních postupů řešení úloh, které umožňují kreativitu,
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu,
- rychlá orientace v učebních postupech,
- záliba v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi oboru, přeceňování svých schopností u žáků s pohybovým nadáním,
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů,
- vhléd do vlastního učení,
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte,
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí.

Po dohodě se zákonnými zástupci navštíví žák školské poradenské zařízení (PPP, SPC), které nadání či mimořádné nadání žáka zjišťuje.

3.4.2 Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

3.4.3 Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující daných předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S PLPP seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce PLPP průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

3.4.4 Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá PLPP školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle IVP, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle IVP. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími příslušných předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce IVP průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení jedenkrát ročně vyhodnocuje naplňování IVP.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc ŠPZ i bez vyzvání školy.
- Postup školy při přerazení žáka do vyššího ročníku
- Zákonný zástupce žáka požádá o přerazení do vyššího ročníku.
- Ředitel školy jmenuje komisi k přezkoušení žáka nutného pro přerazení žáka do vyššího ročníku.
- Po dohodě se zákonným zástupcem žáka stanoví ředitel školy termín konání zkoušky/zkoušek, její /jejich obsah, formu a časové rozvržení.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Výsledek zkoušky určí jmenovaná komise hlasováním.
- Škola pořizuje o zkoušce protokol, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

3.4.5 Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí ŠVP pro nadané a mimořádně nadané žáky,
- využívání individuální a skupinové projektové práce, exkurze na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků,
- povzbuzování procesů objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí,
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh) žáka
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojování je do kolektivních činností, vedení k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),
- příprava a účast na soutěžích krajských, celostátních, popř. mezinárodních kol.

Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy,
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí,
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních, krajských, popř. celostátních
- žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou.

3.4.6 Zapojení dalších osob a subjektů

Poradenskou podporu žákům nadaným a mimořádně nadaným, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- výchovný poradce,
- třídní učitelé,

- školní psycholog
- školní speciální pedagog.

Pedagogickým pracovníkem, který je pověřen koordinací péče o nadané a mimořádně nadané žáky je výchovný poradce.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola spolupracuje převážně s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Chomutově, se Střediskem podpory nadání při PPP v Kadani.

3.5 Začlenění průřezových témat

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet životní dovednosti.

Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Vztah osobnostní a sociální výchovy k oblasti Jazyk a jazyková komunikace je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, seberegulaci a k udržení psychického zdraví, tj. „psychohygiena, komunikace, role a situace“. Osobnostní a sociální výchova navazuje na vzdělávací obsah této oblasti a prohlubuje jej. Úzká je vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a společnost, a to zejména k Výchově k občanství a k jejím částem „Člověk ve společnosti“ a „Člověk jako jedinec“. Konkrétně k tématům „lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití“ (Člověk ve společnosti) a „podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj“ (Člověk jako jedinec). Všechna tato témata jsou v Osobnostní a sociální výchově vnímána jako samostatná. Osobnostní a sociální výchova klade důraz na učení se praktickým dovednostem spjatým s uvedenými tématy. Vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a příroda se týká evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace a seberegulujícího jednání jako základního ekologického principu. Nabízí též možnosti rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí. Vazba na oblast Umění a kultura se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického chování jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa. V osobnostní a sociální výchově lze účinně využít různých postupů dramatické výchovy. Dramatická výchova užívá jako základní metody nástroje dramatické a inscenační tvorby, osobnostní a sociální výchova vedle toho užívá i tréninkové postupy sociálně psychologické povahy, které nemají divadelní podstatu. Propojení se vzdělávací oblastí Člověk a zdraví je vhodné v tématech reflektujících sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu. Rovněž výrazně přispívá k oblasti Člověk a svět práce, zejména vybavením dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Rozvoj schopností poznávání	ČJ, M, HV, TV	ČJ, M, ČJS, HV, VV, TV	ČJ, AJ, M, ČJS, HV, TV	ČJ, AJ, M, ČJS, HV, VV, TV	ČJ, AJ, M, ČJS, I, TV, VV	M, F, AJ, TV, VZ, VV, OV, Z, ČJ	M, F, AJ, TV, VV, OV, NJ, Z, D, ČJ, ČSP	M, F, AJ, TV, VV, OV, I, NJ, D, ČJ, ČSP, Z, CH	M, F, AJ, TV, VZ, VV, I, Z, NJ, ČJ, ČSP
2. Sebepoznání a sebepojetí	ČJ	ČJ, ČJS	ČJ, TV	ČJ, AJ, TV	ČJ, AJ, ČJS, VV, I, TV	AJ, TV, VZ, VV	AJ, TV, OV, NJ, ČSP	AJ, TV, OV, I, NJ, ČJ, ČSP	AJ, TV, VZ, NJ, ČSP, CH
3. Seberegulace a sebeorganizace	TV	ČJS, TV	ČJ, TV	HV, VV, TV	ČJS, TV, HV	TV, VZ, VV, Z	TV, VV, OV, ČSP	TV, OV, Z	AJ, TV, VZ, ČJ
4. Psychohygienu		ČJS	ČJS	TV	ČJ, ČJS, I, TV	TV, VZ, VV	TV, OV	TV, OV, ČSP	AJ, TV, VZ, VV
5. Kreativita	VV, PČ	ČJS, VV, PČ	VV, PČ	ČJ, VV, PČ	ČJ, ICT, VV, PČ	M, F, VV, Z, ČJ	M, F, VV, OV, D, ČJ, ČSP	M, F, VV, OV, I, D, ČJ, Z	M, F, VV, I, Z, ČJ
6. Poznávání lidí	ČJS, TV	ČJS, TV	ČJ, AJ	ČJ, AJ	ČJ, AJ, ČJS, I, TV	AJ, VZ, VV, Z, ČJ	M, AJ, VV, NJ, Z, ČJ, ČSP	AJ, VV, OV, I, NJ, ČJ, ČSP, Z	M, AJ, VZ, Z, NJ, ČJ, ČSP
7. Mezilidské vztahy	ČJS, TV	ČJS, TV, PČ	AJ, TV, PČ	AJ, TV, PČ	AJ, ČJS, PČ, TV	AJ, TV, VZ, OV, Z, ČJ	M, AJ, TV, OV, NJ, Z, D, ČJ, ČSP	M, AJ, TV, OV, NJ, ČJ, ČSP, Z	M, AJ, TV, VZ, Z, NJ, ČJ, ČSP
8. Komunikace	ČJ, M, ČJS, HV, VV, TV, PČ	ČJ, M, ČJS, HV, VV, TV, PČ	ČJ, AJ, M, ČJS, HV, TV, VV, PČ	ČJ, AJ, M, ČJS, HV, VV, TV, PČ	ČJ, AJ, M, ČJS, I, PČ, HV, VV, TV	AJ, TV, VZ, OV, Z, ČJ	M, AJ, TV, OV, NJ, D, ČJ, ČSP	AJ, TV, OV, I, NJ, D, ČJ, ČSP, Z	M, F, AJ, TV, VZ, VV, Z, NJ, ČJ, ČSP
9. Kooperace a kompetice	HV, TV	HV, PČ, TV	HV, PČ, TV	ČJ, M, HV, VV, PČ, TV	ČJ, M, ČJS, HV, VV, PČ, TV	M, F, TV, VZ, VV, OV, Z	M, F, TV, OV, NJ, ČJ, ČSP	M, F, TV, VV, OV, Z	M, F, TV, VZ, VV, Z
10. Řešení problému rozhodovací dovednosti	ČJ, M, ČJS	ČJ, M, ČJS	ČJ, M, ČJS	ČJ, M	ČJ, M, ČJS, I, VV, PČ, HV, TV	M, F, TV, VZ, OV, Z, ČJ	M, F, TV, OV, NJ, ČJ, ČSP	M, F, AJ, TV, OV, I, NJ, D, ČJ	M, F, AJ, TV, VZ, VV, OV, I

								ČSP, Z, CH	Z, NJ, ČJ, ČSP, CH
11. Hodnoty, postoje, praktická etika	ČJ, ČJS	ČJ, ČJS	ČJ, ČJS, HV, TV	ČJ, ČJS, HV, VV, TV	ČJ, ČJS, I, HV, TV, VV	VZ, OV, Z, ČJ	OV, Z, ČJ	OV, I, NJ, ČJ, ČSP, Z, CH	VZ, VV, OV, Z, NJ, D, ČJ, ČSP, CH

3.5.2 Výchova demokratického občana (VDO)

Průřezové téma Výchova demokratického občana má interdisciplinární a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje hodnotový fenomén reprezentující syntézu hodnot spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Občanskou gramotností rozumíme „orientaci ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti“, přičemž tato orientace není samoúčelná, ale má vyústit ve způsobilost konstruktivně řešit problémy. To znamená řešit problémy se svou lidskou důstojností, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, se znalostí a dovedností uplatňovat zásady slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, nýbrž i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní budou žáci více motivováni k diskusím a projevům svých názorů a budou si tak moci vyzkoušet, co obnáší demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení.

Průřezové téma Výchova demokratického občana má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast Člověk a společnost, v níž jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva, ve kterých se klade důraz na participaci jednotlivců – občanů na společenském a politickém životě demokratické společnosti. V oblasti Člověk a jeho svět se uplatňuje v tématech reflektujících vztah k domovu a vlasti.

Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Občanská společnost a škola	ČJS				ČJ	VZ, OV	OV	OV	OV
2. Občan, obč. společnost a stát		ČJS				OV, Z	OV, Z	OV, ČSP, Z	F, OV, I, Z
3. Formy participace občanů v politickém životě				ČJS		OV		OV, Z	
4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				ČJS				OV, Z	

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi. Tu je třeba chápat jako princip prostupující celým základním vzděláváním, který podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění. Podstatnou součástí evropské dimenze v základním vzdělávání je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i při rozhodování o svém budoucím osobním životě.

Průřezové téma rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Průřezové téma prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na prvním stupni vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Ve výuce se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí. Na druhém stupni navazuje průřezové téma na vzdělávací oblast Člověk a společnost, využívá, aktualizuje a propojuje poznatky z oboru historie a politické geografie. Prohlubuje porozumění klíčovými historickými a politickými událostmi, které ovlivnily vývoj Evropy a světa, měly podstatný význam pro evropskou integraci a začlenění České republiky do integračního procesu. Podstatným základem průřezového tématu se stává obor Občanská výchova. Průřezové téma akcentuje v jeho vzdělávacím obsahu sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropské a globální dimenzi. Objasňuje také vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní uvažování, rozhodování a jednání. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda se průřezové téma uplatňuje při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě. Významnou oblastí pro realizaci průřezového tématu se stává oblast Jazyk a jazyková komunikace. Český jazyk je nejen nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů, ale má také významnou propedeutickou funkci při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem

k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů. Cizí jazyky mají praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací i pracovní. Jsou prostředkem pro práci s originálními zdroji poznávání života a kultury evropské a světové. Dovednosti osvojené žáky ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, zejména při práci s internetem, jsou využívány k samostatnému získávání informací o zemích Evropy a světa, o životě a událostech v nich. Tyto informace se následně stávají prostředkem pro orientaci v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí a při navazování kontaktů. Ve vzdělávací oblasti Umění a kultura rozvíjí průřezové téma vztah k evropské a světové kultuře. Prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům a chápání mezikulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke kultuře světové. Ozřejmuje smysl zachrany a uchování světového kulturního dědictví. Posiluje se emotivnost a prožitkovost v daném tématu a vícezdrojovost kulturního poznání. Dramatická výchova, jako doplňkový obor vzdělávací oblasti, umožňuje žákům vcítovat se, vyjasňovat, vyjadřovat a prezentovat své postoje, přijímat role a simulovat řešení situací, v nichž se uplatňují širší souvislosti evropské a globální. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví orientuje žáky v kulturně odlišném životním stylu, prostředí a v méně obvyklých situacích. V oboru tělesná výchova využívá průřezové téma zájmu žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů a idejí olympismu, významu etického a čestného chování v soutěžích.

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Evropa a svět nás zajímá			AJ	AJ	AJ, ČJS	AJ, OV	AJ, OV, NJ	AJ, NJ, D, Z, CH	AJ, OV, NJ, Z, CH
2. Objevujeme Evropu a svět			AJ	AJ	AJ, ČJS	AJ, OV, Z	AJ, OV, NJ, Z, D	AJ, Z	AJ, OV, NJ, Z
3. Jsme Evropané					AJ, ČJS	AJ, OV	OV	AJ, D, Z	AJ, OV, D, Z

3.5.4 Multikulturní výchova (MkV)

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak budou moci žáci lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků příslušníků minorit. Takové klima přispěje ke vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Multikulturní výchova svojí podstatou prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, ICT, Umění a kultura, z oblasti Člověk a příroda se dotýká např. zeměpisu. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Kulturní diference				ČJS	ČJS	Z	OV, Z	VV, OV, D, Z	AJ, OV, Z
2. Lidské vztahy			AJ, ČJS	AJ, HV	AJ, ČJS	AJ, VZ, OV, Z, D, ČJ	AJ, VV, OV, Z	AJ, OV, D, Z	AJ, VZ, Z, NJ, D
3. Etnický původ				ČJS		AJ, Z	AJ, VV, OV, Z	AJ, Z	AJ, Z, NJ
4. Multikulturalita			AJ	AJ	AJ	AJ, Z	AJ, NJ, Z	AJ, NJ, Z	AJ, NJ, Z
5. Princip sociálního smíru a solidarity				ČJS		Z	Z	OV, Z	VZ, Z

3.5.5 Environmentální výchova (EV)

Průřezové téma Environmentální výchova v základním vzdělávání vychází z komplexního pojmání vztahu člověka k životnímu prostředí, za něj je považováno vše od nejbližšího okolí po biosféru planety. Propojuje tak hlediska přírodovědná, sociální, technicko ekonomická i estetická.

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. V oblasti Člověk a jeho svět poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení

myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince. V oblasti Člověk a příroda zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, dynamických souvislostí od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, tj. pro zachování podmínek života, pro získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie i pro mimoprodukční hodnoty (inspiraci, odpočinek). Klade základy systémového přístupu zvýrazňujícího vazby mezi prvky systémů, jejich hierarchické uspořádání a vztahy k okolí. V oblasti Člověk a společnost téma odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technicko ekonomickými a sociálními jevy s důrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje. V oblasti Člověk a zdraví se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s globálními jevy a problémy současného světa vede k péči o základní podmínky života. V oblasti Informační a komunikační technologie umožňuje průřezové téma aktivně využívat výpočetní techniku (internet) při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, rozlišovat závažnost ekologických problémů a poznávat jejich propojenost. Komunikační technologie podněcují zájem o způsoby řešení ekologických problémů možností navazovat kontakty v této oblasti a vyměňovat si informace v rámci kraje, republiky i EU a světa. Oblast Umění a kultura poskytuje Environmetální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Propojení tématu s oblastí Člověk a svět práce se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí.

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Ekosystémy	ČJS	ČJS	ČJS	ČJS		Př, Z	Př, Z	CH, Z	Př, Z, F, OV, Z
2. Základní podmínky života		ČJS	ČJS	ČJS	ČJS	Př, Z	Př	CH, Př	F, Př, CH
3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí		ČJS	ČJS	ČJS		OV, Př, Z	Př, Z, ČJS	Př, Z, CH, F, D, Z	Př, Z, F, OV, Z, CH
4. Vztah člověka k prostředí			ČJS	ČJS		F, Př, Z, OV, D	Př, Z, ČSP	F, CH, Př, Z	F, OV, Př, Z, VZ, Aj, Z, CH

3.5.6 Mediální výchova (MV)

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Uplatnění jednotlivce ve společnosti vyžaduje schopnosti umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což se stále více rovná schopnostem zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií zatím především z tisku, rozhlasu a televize, ve stále větší míře však i z „nových“ médií, která se stávají součástí veřejné

komunikace (elektronické deníky a časopisy apod.). Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médiu nabízena, mají velmi nestejnorodý charakter, vyznačují se velmi svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovni mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře a fungování), jednak získání dovedností podporujících sebevědomé, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Mediální výchova má blízkou vazbu na oblast Člověk a společnost, zejména tím, že média, jako sociální instituce, se podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.). Propojení s oblastí Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejruznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Přiblížení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace. V rámci Informační a komunikační technologie se pak jedná o využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací. Pozornost se obrací k věcné správnosti a přesnosti sdělení, a to jak kritickou analýzou existujících textů, tak vlastní produkcí a utváření návyku ověřovat si co nejdůkladněji veškeré údaje. Vztah k oblasti Umění a kultura je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média využívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Umožňuje seznámení se základními pravidly „filmové“ a „televizní“ řeči, a tím přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit i filmové a televizní artefakty.

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					ČJ	Z	AJ, OV, Z	VV, ČSP, Z, I	VV, Z, ČJ, I
2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			ČJS			VZ		I, ČJ	VZ, I, ČJ
3. Stavba mediálních sdělení				ČJ			ČSP	I, ČJ	VV, ČJ, I
4. Vnímání autora mediálních sdělení				ČJ			VV,	ČJ	VV, ČJ, I
5. Fungování a vliv médií ve společnosti				HV		VZ	VV, OV	ČJ	VV, ČJ, I
6. Tvorba mediálního sdělení					ČJ		VV, ČSP	I, ČJ	VV, I, ČJ
7. Práce v realizačním týmu					ČJ		ČSP	I, ČJ	VV, I, ČJ

3.6 Školní projekty

V rámci školního vzdělávacího programu jsou žáci vzdělávání také pomocí projektů. Projekty mohou být na úrovni skupin, tříd nebo celoškolní. Podmínky, obsah a organizační zajištění projektů jsou konkretizovány v dílčích plánech pro tyto akce.

4 Učební plán

Učební plán 1. stupně						
Předmět	Ročník					Časová dotace dle ŠVP
	1.	2.	3.	4.	5.	
Český jazyk	7+2*	7+2*	7+2*	6+2*	6+1*	33+9*
Anglický jazyk	X	X	3	3	3	9
Matematika	4+1*	4+2*	4+1*	4+1*	4+1*	20+6*
Informatika	X	X	X	1	1	2
Člověk a jeho svět	2	2	2	2+1*	3	11+1*
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	1	1	2	1	2	7
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Celkem základní	18	18	22	21	23	102
Disponibilní dotace*	3	4	3	4	2	16
Týdenní dotace povinných předmětů	21	22	25	25	25	118

Poznámky k učebnímu plánu 1. stupně:

Český jazyk

Předmět Český jazyk má již od 1. do 5. ročníku komplexní charakter – je členěn na Jazykovou výchovu, Komunikační a slohovou výchovu a Literární výchovu. V 1., 2., 3. a 4. ročníku je posílen o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace, v 5. ročníku o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Cizí jazyk – Anglický jazyk

Od 3. ročníku se žáci učí anglický jazyk v dotaci 3 hodiny týdně.

Matematika

V 1., 3., 4. a 5. ročníku je předmět Matematika posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace, ve 2. ročníku o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace.

Informatika

Předmět Informatika se vyučuje ve 4. a 5. ročníku.

Člověk a jeho svět

Předmět Člověk a jeho svět je ve 4. ročníku posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Učební plán 2. stupně					
Předmět	Ročník				Časová dotace dle ŠVP
	6.	7.	8.	9.	
Český jazyk	4+1*	4+1*	3+1*	4	15+3*
Anglický jazyk	3+1*	3	3	3	12+1*
Německý jazyk	X	2	2	2	6
Matematika	4	4	4+1*	3+1*	15+2*
Informatika	1	1	1	1	4
Chemie	X	X	2	1+1*	3+1*
Fyzika	2	1+1*	2	1+1*	6+2*
Přírodopis	1+1*	1+1*	2	2	6+2*
Zeměpis	1+1*	1+1*	1+1*	2	5+3*
Dějepis	2	2	2	2	8
Občanská výchova	X	1*	1	1	2+1*
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	1+1*	1	1	5+1*
Člověk a svět práce	X	1	1	1	3
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Výchova ke zdraví	1	X	X	1	2
Volitelné předměty	X	X	0+1*	0+1*	0+2*
Celkem základní	24	24	28	28	104
Disponibilní dotace*	4	6	4	4	18
Týdenní dotace povinných předmětů	28	30	32	32	122

Poznámky k učebnímu plánu 2. stupně

Český jazyk

Předmět Český jazyk je posílen v 6., 7. a 8. ročníku o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace

Cizí jazyk Anglický jazyk

Od 6. do 9. ročníku pokračují žáci ve výuce Anglického jazyka. V 6. ročníku se cizí jazyk vyučuje v dotaci 4 hodiny týdně, z toho je 1 hodina disponibilní.

Další cizí jazyk Německý jazyk

Od 7. do 9. ročníku se žák učí dalšímu cizímu jazyku Německému jazyku.

Matematika

Předmět Matematika je posílen v 8. a 9. ročníku o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Informatika

Předmět Informatika je vyučován v 6. až 9. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně.

Chemie

Předmět Chemie je posílen v 9. ročníku o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Fyzika

Předmět Fyzika je posílen v 7. a 9. ročníku o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Přírodopis

Předmět Přírodopis je v 6. a 7. ročníku posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Zeměpis

Předmět Zeměpis je posílen v 6., 7. a 8. ročníku o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Občanská výchova

Předmět Občanská výchova se vyučuje od 7. do 9. ročníku, přičemž v 7. ročníku je vyučován 1 hodinu v rámci disponibilní časové dotace.

Výchova ke zdraví

Předmět Výchova ke zdraví se vyučuje v 6. a 9. ročníku v dotaci 1 hodiny týdně.

Člověk a svět práce

Předmět Člověk a svět práce se vyučuje od 7. do 9. ročníku v dotaci 1 hodiny týdně.

Volitelné předměty

Volitelné předměty jsou realizovány v 8. a 9. ročníku a dotovány každý 1 hodinou týdně z disponibilní časové dotace. Žák volí každý rok nový volitelný předmět z této nabídky: Seminář z českého jazyka a matematiky, Dramatická výchova, Literatura ve filmu, Čtenářský klub, Školní časopis, Jazyky hrou, Základy administrativy, Zábavná logika, Praktika z přírodopisu a chemie, Užité umění, Domácnost – kuchyň a stolování, Domácnost – ruční práce, Technická praktika, Sportovní a pohybové hry, Zdravotní a kondiční tělesná výchova. Předměty jsou realizovány napříč ročníky, dle zájmu žáků o daný předmět v konkrétním školním roce. Seminář z českého jazyka a matematiky a Literatura ve filmu jsou určeny výhradně pro žáky 9. ročníků.

5 Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené v RVP ZV jako doplňující vzdělávací obor.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

5.1.1 Český jazyk

Vzdělávací oblast Český jazyk vede k poznání a chápání jazyka jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání. Rozvíjí pozitivní vztah k mateřskému jazyku.

Poskytuje vědomosti a dovednosti nutné pro zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace, vytváří prostor pro samostatné získávání informací z různých zdrojů.

Rozvíjí emocionální a estetické vnímání, kladný vztah k literatuře a dalším druhům umění. Vede k tvořivému myšlení a psaní, k přijímání a toleranci odlišných názorů druhých, k orientaci v nabídce divadel, kin i dalších médií, k rozvoji čtenářského vkusu a zájmu o četbu.

Poznatky a dovednosti získané v této oblasti jsou důležité nejen pro školu, ale i mimo ni, jsou i základním předpokladem úspěšného vzdělávání i v dalších předmětech.

Komunikační a slohová výchova

V této oblasti žáci vnímají a chápou různá jazyková sdělení, čtou s porozuměním. Posuzují formální stránku textu a jeho výstavbu. Dbají na kultivovanost mluveného i psaného projevu.

Jazyková výchova

Žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a aplikují je v každodenním životě. Učí se jasně, přehledně a srozumitelně vyjadřovat.

Literární výchova

Žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, získávají základní literárněvědné poznatky důležité pro pochopení čteného textu, pro jeho rozbor a na 2. stupni i jeho hodnocení.

Rozlišují fikci od skutečnosti, seznamují se se světem fantazie. Poznávají bohatost českého jazyka, jeho slovní zásobu a seznamují se s funkcí divadla, filmu, televize a ostatních médií.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Český jazyk jsou na 1. stupni začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Mediální výchova.

Na 2. stupni jsou to Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva v mateřském jazyce
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat informace z různých zdrojů
- předkládáme žákům možnosti využití osvojených dovedností z jazykového vzdělání v jiných oblastech
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování s dalšími oblastmi vzdělávání
- vedeme žáky, aby samostatně a aktivně nacházeli pravidla probíraných mluvnických jevů

Kompetence k řešení problémů

- hledáme více způsobů řešení
- vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení problémů, k vyslechnutí názoru druhých

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení, k získávání dovednosti efektivně diskutovat
- vedeme žáky k uvědomění si projevu neverbální komunikace

- rozšiřujeme slovní zásobu žáků
- vedeme žáky k umění naslouchat druhým a vhodně reagovat, budujeme pravidla pro vzájemnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

- volíme formy práce se zřetelem na různorodost kolektivu
- podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování

Kompetence občanské

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa
- pěstujeme v žácích národní hrdost a vztah ke kulturnímu a historickému dědictví
- podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur
- do slohových cvičení zařazujeme témata vztahující se k ochraně životního prostředí a k ekologickému myšlení

Kompetence pracovní

- na základě získaných informací vedeme žáky k estetickému cítění

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Vyučovací předmět Český jazyk je realizován ve všech ročnících 1. i 2. stupně v tomto rozsahu: 1. ročník 7 hodin + 2 disponibilní hodiny, 2. ročník 7 hodin + 2 disponibilní hodiny, 3. ročník 7 hodin + 2 disponibilní hodiny, 4. ročník 6 hodin + 2 disponibilní hodiny, 5. ročník 6 hodin + 1 disponibilní hodina, 6. ročník – 4 hodiny + 1 disponibilní hodina, 7. ročník 4 hodiny + 1 disponibilní hodina, 8. ročník 3 hodiny + 1 disponibilní hodina, 9. ročník 4 hodiny.

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah: 1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Ovládá základní principy respektující (nenásilné) komunikace.	ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti <i>ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty</i>
	ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti <i>ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti</i>
	ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru

Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci.	ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost <i>ČJL-3-1-04p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</i>
Během písemného i mluveného projevu naslouchá svému tělu a uplatňuje základní hygienické návyky.	ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči <i>ČJL-3-1-05p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</i>
Dokáže se písemně vyjádřit.	ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích <i>ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</i>
Umí sledovat dějovou linii příběhu.	ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
	ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním <i>zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i>
	ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev <i>ČJL-3-1-09p píše písmena číslice dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen spojuje písmena a slabiky převádí slova z mluvené do psané podoby dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost</i>
	ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení <i>ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty</i>
	ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Vzdělávací obsah: 2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. Dokáže pracovat s informacemi, rozpozná manipulaci.	ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
	ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
	ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
	ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitějšího sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta

Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení.	ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku <i>ČJL-5-1-05p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích má odpovídající slovní zásobu ke souvislému vyjadřování</i>
Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci.	ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
Umí pracovat s hlasem.	ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru <i>ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči</i>
Píše jednoduché, obsahově srozumitelné i formálně správné texty s využitím informačních technologií.	ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry <i>ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje opisuje a přepisuje jednoduché texty píše správně a přehledně jednoduchá sdělení píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ovládá hůlkové písmo, tvoří otázky a odpovídá na ně</i>
	ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti <i>ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích</i>

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah: 1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky, Rozumí významům slov a dokáže je porovnat. Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.	ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky <i>ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky tvoří slabiky rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky</i> ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná

Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci. Ovládá pravopisné jevy v jednoduchém písemném projevu.	ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
	ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
	ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
	ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
	ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
	ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování <i>ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech</i>

Vzdělávací obsah: 2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí významům slov a dokáže je porovnat.	ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
Rozezná slovní druhy.	ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu <i>ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa</i>
Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci.	ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
Vyhledá základní skladební dvojici.	ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí.	ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí <i>ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího</i>

Ovládá pravopisné jevy ve svém písemném projevu a jejich správnost je schopen ověřit.	ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
	ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách <i>ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik, určuje samohlásky a souhlásky, seřadí slova podle abecedy, správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě, správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky</i>
	ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah: 1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Čte literární texty přiměřené věku a je schopen je reprodukovat. Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. Odlíší pohádku od ostatních vyprávění. Pracuje tvořivě s literárním textem.	ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku <i>ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně</i>
	ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu <i>ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost</i>
	ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlíší pohádku od ostatních vyprávění
	ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Vzdělávací obsah: 2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Vyjadřuje své dojmy z četby. Volně reprodukuje text podle svých schopností. Tvoří vlastní texty.	ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je <i>ČJL-5-3-01p dramatižuje jednoduchý příběh vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek</i>
	ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma <i>ČJL-5-3-02p dramatižuje jednoduchý příběh vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti</i>

	ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
	ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy <i>ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše rozlišuje pobádkové prostředí od reálného ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu</i>

Vzdělávací obsah: Ročník: 6. 9.

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozlišuje subjektivní a hodnotící sdělení od objektivního, rozpozná manipulativní komunikaci a zaujímá k ní kritický postoj.	ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji <i>ČJL-9-1-01p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text</i>
Ovládá základní principy respektující (nenásilné) komunikace.	ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci.	ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
V mluveném projevu vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči.	ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci <i>ČJL-9-1-04p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk</i>
Dokáže vyjádřit svůj názor a zapojit se do diskuze.	ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru <i>ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk</i>
Rozumí textu a je schopen formulovat a zaznamenat jeho hlavní myšlenky.	ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
Rozliší různé slohové útvary, vhodně využívá slovní zásobu, dorozumí se kultivovaně a výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
Umí sepsat tvořivý koherentní text s ohledem na jeho účel.	ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
Text je schopen po sobě zkontrolovat a případné nedostatky dostupnými prostředky napravit.	

	<p>ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text</p>
	<p>ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p> <p>ČJL-9-1-09p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</p>
	<p>ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p> <p>ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</p>

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Vyjadřuje se kultivovaně a přiměřeně vzhledem ke komunikační situaci.</p> <p>Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování zvláště ve frazémeh, používá slovníky pro určení významu slova</p> <p>Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.</p> <p>Umí třídit slovní druhy a tvořit spisovné tvary slov.</p>	<p>ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p> <p>ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p> <p>ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p> <p>ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu</p>

<p>Ovládá pravopis; své případné chyby je schopen dostupnými prostředky napravit.</p> <p>Rozlišuje jednotlivé větné členy, rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i souvětí graficky znázorní stavbu věty jednoduché i souvětí, určuje druhy vedlejších vět, využívá znalostí o významovém poměru při komunikaci</p> <p>Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu v komunikační situaci.</p> <p>ovládá pravopis vyjmenovaných slov zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem</p>	<p>ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p><i>ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa</i></p>
	<p>ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p> <p><i>ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk</i></p>
	<p>ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p> <p><i>ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí</i></p>
	<p>ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p> <p><i>ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami</i></p>
	<p>ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p>

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.</p>	<p>ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p><i>ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku</i></p>
<p>Umí vhodně formulovat dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.</p>	<p>ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p><i>ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení</i></p>
<p>V písemném projevu se dokáže vyjadřovat tvořivě.</p>	<p>ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p>

Má základní přehled o české a světové literatuře (opřený i o vlastní četbu), zná základní literární druhy a žánry.	ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele <i>ČJL-9-3-06p rozzezná základní literární druhy a žánry</i>
Umí vyhledávat informace v různých typech informačních zdrojů.	ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
	ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
	ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích <i>ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury-má pozitivní vztah k literatuře</i>

5.1.2 Cizí jazyk Anglický jazyk

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Anglický jazyk jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- výuku vždy vhodně a zajímavě motivujeme a tím probouzíme aktivitu žáků

Kompetence sociální a personální

- volíme formy a metody práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme komunikační dovednosti žáků v cizím jazyce v písemném i ústním projevu

Kompetence občanské

- podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur.

Kompetence digitální

Žák

- používá běžná digitální zařízení (PC, notebook, mobilní telefon, tablet) a umí je užit při výuce (online slovníky, testy, procvičování, informace o životě v anglicky mluvících zemích).
- získává a vyhledává informace, které kriticky posuzuje.
- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

Vyučovací předmět Anglický jazyk je realizován v 3. – 5. a 7. – 9. ročníku v rozsahu 3 hodin týdně a v 6. ročníku 4 hodiny týdně (3+1 disponibilní).

Vzdělávací obsah: 1. – 5. ročník

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí jednoduchým pokynům a krátkým textům s obrázkem.	CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně <i>CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</i>
Reaguje na jednoduché otázky týkající se jeho osoby a světa kolem.	
Umí jednoduchým způsobem podat základní informace o sobě a věcech jemu blízkých.	CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal <i>CJ-3-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování</i>
Reaguje na jednoduché otázky týkající se probraných témat.	
Zná základní zdvořilostní obraty.	CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
Umí vyhledat informace v jednoduchém textu.	CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
Zapojí se do rozhovoru.	CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
	CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy
	CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
	CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
	CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu
	CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů <i>CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje</i>
	CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <i>CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk</i>

	<p>CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p> <p><i>CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)</i></p>
	<p>CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p>
	<p>CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p><i>CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i></p>
	<p>CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p>
	<p>CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře</p>

Vzdělávací obsah: 6. – 9. ročník

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Vede běžnou každodenní konverzaci.	CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
Rozumí otázkám a reaguje na ně dle svých jazykových schopností.	<i>CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů</i>
Podá informace, dokáže poradit, rozumí textu, je schopen číst i napsat jednoduchý příběh či text.	CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
Reaguje na otázky snahou dorozumět se i bez znalosti konkrétní slovní zásoby: neznámá slova se snaží popsat, nahradit, nakreslit či gestikulovat jakýmkoli způsobem s cílem dorozumět se.	<i>CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</i>
Chápe, že podstatou úspěšné komunikace je co nejjednodušší formulování vět.	CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
	<i>CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby</i>
	CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
	CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Nebojí se přiznat, že neporozuměl a klade otázky, dokud nedojde k dorozumění.	CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech <i>CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i>
	CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
	CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
	CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat
	CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení <i>CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i>

5.1.3 Další cizí jazyk Německý jazyk

Další cizí jazyk Německý jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Vzdělávání v Německém jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci. Vzdělávání v Německém jazyce směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- výuku vždy vhodně a zajímavě motivujeme a tím probouzíme aktivitu žáků
Kompetence sociální a personální volíme formy a metody práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme komunikační dovednosti žáků v cizím jazyce v písemném i ústním projevu

Kompetence občanské

- podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur.

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení (PC, notebook, mobilní telefon, tablet), aplikace a služby (on-line slovníky, testy, procvičování, k získávání informací o životě v německy mluvících zemích); využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.

Vyučovací předmět Německý jazyk (jako Další cizí jazyk) je realizován v 7., 8. a 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně.

Vzdělávací obsah: 7. až 9. ročník

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí jednoduchým pokynům a krátkým textům s obrázky.	DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně <i>DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i>
Vnímá a rozlišuje komunikaci v cizích jazycích.	DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <i>DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování</i>
Rozeznává němčinu od jiných cizích jazyků v mluvené i písemné formě.	

<p>Orientuje se ve věcech, místech a lidech, které souvisejí s německy hovořícími zeměmi.</p> <p>Je si vědom významu verbální i neverbální komunikace a vědomě ji užívá pro autentické sebevyjádření.</p> <p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.</p>	<p>DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p><i>DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) rozumí jednoduchým pokynům učitele</i></p>
<p>Vyplní osobní údaje ve formuláři.</p>	<p>DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p> <p><i>DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas</i></p>
	<p>DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p><i>DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk</i></p>
	<p>DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p>
	<p>DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p>
	<p>DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p><i>DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i></p>
	<p>DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p>
	<p>DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p>
	<p>DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných téma</p> <p><i>DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i></p>
	<p>DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>

5.2 Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který na druhém stupni navazuje a dále ho prohlubuje tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmičké porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruuji a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

5.2.1 Matematika

Matematika tvoří osu v základním vzdělávání. Poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro úspěšné uplatnění v praktickém životě. Vzdělávání je zaměřeno na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům a jejich vzájemným vztahům. Žáci si osvojují matematický jazyk (pojmy, terminologii, symboliku). Vzdělávací obsah je tvořen třemi tematickými okruhy (podrobně popsáno v charakteristice vzdělávací oblasti). Výuka matematiky probíhá na 1. st. v kmenových třídách, na 2. st. v učebnách nebo v počítačové učebně. Metody práce jsou zaměřeny především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách i počítačovou soutěž.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Matematika je začleněno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení a využívání matematických pojmů a symbolů
- podporujeme u žáka rozvoj abstraktního a logického myšlení při řešení matematických problémů
- vytváříme zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh)
- zadáváme úlohy, při kterých žák může volit různé postupy, porovnávat a hodnotit výsledky své práce

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek úkolů vycházejících z reálného života, k řešení problému a samostatnému uvažování
- vytváříme u žáků dovednost hledat více způsobů řešení
- učíme žáky nebát se problému (hledat pomoc v učebnicích, ve vzájemné spolupráci se spolužáky, učitelem)
- vedeme žáky k rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, aplikaci známých postupů řešení, vyhodnocování správnosti výsledku

Kompetence komunikativní

- komunikační dovednosti žáka v matematickém jazyce
- vedeme žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- vedeme žáky k zvládnutí argumentovat a obhajovat své způsoby řešení, poučit se od druhých a naslouchat učiteli

Kompetence pracovní

- podporujeme zvládnutí základních pracovních činností (modely těles, sítě těles)
- vedeme k manuální zručnosti, preciznosti práce a rozvoji osvojení technické gramotnosti

Kompetence sociální a personální

- volíme formy a metody práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy
- umožňujeme diskusi při řešení úkolů ve skupinách i v kolektivu třídy
- vedeme žáky k rozvoji důvěry ve vlastní schopnosti, k sebekontrolě
- vedeme k ohleduplnosti a uznávání druhých, k poskytnutí rady a pomoci při společné práci

Kompetence digitální

Žák

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na zdraví.
- používá digitální technologii tak, aby mu usnadnila práci, zautomatizoval si rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil si výsledky své práce.

- volí vhodné postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétním situacím a účelům získávání, vyhledávání, kritickým posuzováním, spravováním a sdílením dat, informací a digitálním obsahem.

Vyučovací předmět Matematika je realizován v tomto rozsahu: 1. ročník 4 hodiny +1 disponibilní hodina, 2. ročník 4 hodiny + 2 disponibilní hodiny, 3. ročník 4 hodiny + 1 disponibilní hodina, 4. ročník 4 hodiny +1 disponibilní hodina, 5. ročník 4 hodiny +1 disponibilní hodina, 6. ročník 4 hodiny, 7. ročník 4 hodiny, 8. ročník 4 hodiny +1 disponibilní hodina, 9. ročník 3 hodiny + 1 disponibilní hodina týdně.

Vzdělávací obsah

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Vzdělávací obsah: 1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Zná základní početní operace v oboru přirozených čísel.	M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků <i>M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20</i>
Zná pojem celé číslo a umí ho vyznačit na číselné ose.	M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti <i>M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat</i>
Počítá s mincemi a bankovkami.	M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
	M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly <i>M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20</i>
	M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace <i>M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20</i>

Vzdělávací obsah: 2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Zná základní početní operace v oboru přirozených čísel do 1 000 000.	M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
	M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel <i>M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100</i>

Ví, co znamená celek a jeho část, kterou umí zapsat ve formě zlomku.	M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel <i>M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100</i>
Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.	M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel <i>M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy rozlišuje sudá a lichá čísla používá kalkulačtor</i>
Přečte zápis desetinného čísla a záporného čísla a vyznačí ho na číselné ose.	M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
	M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
	M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
	M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Vzdělávací obsah: 1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Čte údaje na hodinách a zakreslí časový údaj do hodin.	M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
Používá jednoduché převody jednotek.	M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života <i>M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek</i>
	M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel <i>M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20, zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi</i>

Vzdělávací obsah: 2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Vyhledává, sbírá, třídí data.	M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data <i>M-5-2-01p vyhledá a rozřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu</i>
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Provádí jednoduché převody jednotek.	<i>M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce, určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích, provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi</i>
--------------------------------------	---

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Vzdělávací obsah: 1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Zná, změří, porovná základní rovinné a prostorové útvary.	M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci <i>M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit rozezná přímku a úsečku, narysuje je a ví, jak se označují</i>
	M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky <i>M-3-3-02p používá pravítko</i>
	M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Vzdělávací obsah: 2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Narysuje základní geometrické útvary, užívá jednoduché konstrukce.	M-5-3-01 narysuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce <i>M-5-3-01p znázorní, narysuje a označí základní rovinné útvary</i>
Graficky sčítá a odčítá úsečky, určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku.	M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran <i>M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</i>
Sestrojí rovnoběžky a kolmice.	M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice <i>M-5-3-03p sestrojí rovnoběžky a kolmice</i>
Rozpozná, znázorní obrazce pomocí čtvercové sítě a určí jejich obsah.	M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
Určí osu souměrnosti pomocí překládání papíru.	M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru <i>M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru pozná základní tělesa</i>

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Vzdělávací obsah: 2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:

Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy.	M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky <i>M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech</i>
--	---

Vzdělávací obsah: Ročník: 6.-9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Umí pracovat v oboru reálných čísel, pracovat s algebraickými výrazy. V geometrii umí provádět konstrukce, pracovat s geometrickými vzorci a větami. Základní dovednosti žák rozšiřuje, dává do souvislosti s dalšími vzdělávacími obsahy předmětu a umí je použít v reálných situacích.	M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem <i>M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento) čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace</i>
	M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor <i>M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000</i>
	M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
	M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
	M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů <i>M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu</i>
	M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) <i>M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta zvládá orientaci na číselné ose</i>
	M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
	M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav

	M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
	M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data <i>M-9-2-01p vyhledává a třídí data</i>
	M-9-2-02 porovnává soubory dat <i>M-9-2-02p porovnává data</i>
	M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
	M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem vypracuje jednoduchou tabulku <i>M-9-2-04p užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu zvládá početní úkony s penězi</i>
	M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
	M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
	M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
	M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem <i>M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce</i>
	M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů <i>M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu</i>
	M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh

	<i>M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce</i>
	M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary <i>M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary</i>
	M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
	M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar <i>M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti</i>
	M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
	M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles <i>M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádrů, krychle a válce</i>
	M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles <i>M-9-3-11p sestrojí síť základních těles</i>
	M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině <i>M-9-3-12p načrtne základní tělesa zobrazuje jednoduchá tělesa odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami používá technické písmo čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům</i>
	M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

5.3 Informatika

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování

dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují inforatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení inforatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním inforatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí..

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
 - systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
 - nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
 - ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
 - porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
 - rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
 - komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
 - standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
 - posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
 - nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem

- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat
- šetrné práci s výpočetní technikou

5.3.1 Informatika

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova inforatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak inforatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu je začleněno průřezové téma:

Osobnostní a sociální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly tak, aby žáci samostatně objevovali možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě a mohli využít zkušenosti s jiným softwarem a spoluprací s ostatními žáky

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení zadaných úloh a projektů
- učíme je chápat, že se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které mají více způsobů řešení

Kompetence komunikativní

- učíme žáky komunikaci na dálku a využívat k tomu vhodné technologie
- při komunikaci se učí dodržovat správné konvence a pravidla

Kompetence sociální a personální

- při projektech učíme žáky pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.

- práce hodnotíme i společně žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- seznamujeme s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální software, žáci si chrání své heslo aj.)

Kompetence pracovní

- dodržujeme bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využíváme ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání.
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Vyučovací předmět Informatika je realizován na 1. stupni ve 4. a 5. ročníku (1 hodina týdně) a na 2. stupni v 6. - 9. ročníku (1 hodina týdně)

Výuka probíhá na počítačích buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s tablety, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusím a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Vzdělávací obsah: 2. období

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Z grafu, obrázku nebo modelu vyčte potřebné informace a popíše konkrétní situaci	I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat <i>I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat</i>
	I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji <i>I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví</i>
	I-5-1-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Umí sestavit robota. Po zadání problému navrhne řešení, popíše jednotlivé kroky a sestaví program.	I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů <i>I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů</i>
	I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení <i>I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení</i>
Rozpozná opakující se vzory, které umí použít pro příbuznou úlohu	I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy <i>I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů</i>
Ověří správnost sestaveného programu a odstraní případné chyby.	I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Umí pracovat s texty, obrázky a tabulkami v učebních textech	I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi <i>I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky</i>

Doplní chybějící data do tabulky, doplní posloupnost prvků, nahradí chybný údaj za správný	I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data <i>I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řeší, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</i>
--	---

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Najde a spustí aplikaci potřebnou k práci, uvede příklady využití digitálních technologií v praxi	I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu <i>I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu</i>
Propojí digitální zařízení a uvede související bezpečnostní rizika	I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
Přistupuje k datům na vzdálených počítačích, umí se přihlásit k účtům, dodržuje pravidla bezpečnosti	I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi <i>I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi</i>

Vzdělávací obsah: Ročník: 6. 9.

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Umí pracovat s daty – získává, vyhledává, ukládá, zpracovává, interpretuje.	I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat <i>I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti</i>
Navrhne a využívá různé možnosti kódování dat vzhledem k jejich přenosu	I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu <i>I-9-1-02p zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek</i>
Po vymezení problému určí, jaké informace potřebuje k řešení, pomocí grafů, schémat a modelů navrhuje řešení. Umí použít obdobné schéma řešení i v dalších problémech.	I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní <i>I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění</i>
V případě chyby v řešení danou chybu vyhledá a opraví ji.	I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji <i>I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení</i>

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Zvládne po přečtení programu či algoritmu odhalit, jaký problém je řešen.	I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen <i>I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti</i>
Navrhne a sestaví dílčí části programu vedoucí k řešení problému.	I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení <i>I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení</i>
Vybere nejvhodnější řešení problému, sestaví program, který ověří a v případě chyby opraví	I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému <i>I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal</i>
	I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
	I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí důvodu používání informačních systémů, rozpozná je a umí uživatelsky používat. Je si vědom možných rizik a nutnosti zabezpečení.	I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů <i>I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá</i>
Uložená data umí zobrazovat, filtrovat a řadit, aby co nejlépe zvládl vyřešit dotaz.	I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat <i>I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce</i>
Po zadání problému umí navrhnout a sestavit tabulku vhodnou pro evidenci dat.	I-9-3-03 vymeze problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat

	<i>I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat</i>
Vytvořenou tabulku odzkouší a případně opraví.	I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Rozlišuje pojmy hardware a software. Popíše, jak funguje počítač a jaké jsou trendy v technologiích a operačních programech.	I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě <i>I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému</i>
Spravuje data, řeší, jak je správně ukládat a přenášet.	I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos <i>I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu</i>
Připojuje jednotlivá digitální zařízení do sítí, řeší možné problémy a zabezpečení.	I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky <i>I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</i>
Řeší závady a problémy s digitálním zařízením, jeho nastavením a připojením.	I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače <i>I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu</i>
Dodržuje pravidla bezpečnosti k eliminaci poškození zařízení, ztráty dat, ztráty digitální identity. Diskutuje o vhodných způsobech zabezpečení.	I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení <i>I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat</i>

Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi,

všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejnámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického

poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žáky vedeme k osvojování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by mohli v budoucnu uspět
- vytváříme pro žáky takové prostředí, aby měli radost z učení
- vhodně a zajímavě motivujeme a probouzíme aktivitu žáků, podněcujeme samostatnou tvořivost, zodpovědnost za své vzdělání a orientaci ve světě informací
- motivujeme žáky pro celoživotní učení
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat informace o živé a neživé přírodě, o Zemi ve vesmíru a o člověku z literatury a internetu
- vedeme žáky k aktivnímu užívání obecně známých přírodovědných termínů, znaků a symbolů
- pomáháme žákům plánovat, organizovat a sebekriticky hodnotit svoji činnost
- připravujeme takové úkoly, aby si děti uvědomily zodpovědnost za své učení a vzdělávání
- učíme žáky vyhledávat, rozpoznávat a používat informace z různých zdrojů a materiálů (mapy, mapky, knihovny)
- vedeme žáky k práci s obecně užívanými vlastivědnými termíny, kartografickými znaky a symboly, uvádět věci do souvislosti a propojovat do širších celků

Kompetence sociální a personální

- využíváme práci ve skupině
- volíme formy práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy
- budujeme pozitivní třídní klima
- učíme žáky respektovat názory druhých
- podporujeme integraci žáků se sociálními vzdělávacími potřebami do třídního kolektivu
- vytváříme dostatek situací k poznání potřeby chránit přírodu
- budujeme pozitivní vztah k přírodě a k vlastnímu zdraví
- učíme žáky pracovat v týmech a podporujeme kooperaci, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- upevňujeme v žácích morální hodnoty a důsledně vyžadujeme neporušování základních lidských práv a demokratických principů (učitel vzorem dětem)

Kompetence komunikativní

- rozšiřujeme u žáků slovní zásobu v osvojených tématech
- vedeme žáky k získání dovednosti efektivně diskutovat, budujeme pravidla vzájemné komunikace
- vybízíme žáky k formulování vlastních názorů
- napomáháme žákům k získání dovednosti efektivně diskutovat
- vedeme žáky k získání dovedností efektivně diskutovat, vyjádřit a obhájit své názory, ale zároveň připustit i omyl

Kompetence pracovní

- budujeme v žácích utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- žákům jdeme příkladem v uvědomění si hodnoty pomůcek a materiálů
- vedeme žáky k estetickému cítění a manuální zručnosti
- zohledňujeme soudobý stav a poznání a technického rozvoje
- používáme názorné ukázky živé a neživé přírody
- učíme žáky organizaci práce při pokusech
- snažíme se o to, aby si žáci uvědomili výhody aplikování získaných poznatků do běžného života

Kompetence řešení problémů

- všichni řešíme situace, které vznikají v době vyučování
- vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení problému, k vyslechnutí názoru druhých
- učíme žáky nebýt lhostejný k problému
- využíváme odbornou literaturu, encyklopedie apod
- využíváme různých informačních zdrojů
- vyvoláváme diskuse k hledání způsobů řešení ochrany přírody
- pomáháme žákům při navrhování reálných možností zlepšení životního prostředí města

Kompetence občanské

- vštěpujeme základní principy chování vycházející ze základních společenských norem
- pěstujeme v žácích národní hrdost, vztah ke kulturnímu a historickému dědictví
- vedeme žáky k negativnímu postoji k hrubému zacházení, útlaku a projevům rasismu, xenofobii a nacionalismu vštěpujeme základní zásady chování v lidské společnosti
- vedeme žáky k ekologickému myšlení a k ochraně životního prostředí
- pěstujeme v žácích národní hrdost a vztah ke kulturnímu a historickému dědictví
- podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur a náboženství.

Kompetence digitální

Žák

- používá digitální technologie k usnadnění práce, k automatizaci rutinních činností, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a následně poznatky uplatňuje pro zkvalitnění výsledků své práce.
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah.
- volí vhodné postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétním situacím a účelům.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.

Předmět Člověk a jeho svět je realizován v 1. až 3. ročníku v časové dotaci 2 hodin týdně, ve 4. ročníku 2 hodiny + 1 hodina z disponibilní časové dotace a v 5. ročníku v časové dotaci 3 hodin týdně.

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Vzdělávací obsah: 1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>V místě, ve kterém žije, se orientuje a využívá ho pro sebevyjádření, popíše svůj vztah k němu, zná adresu svého bydliště.</p> <p>Orientuje se ve škole, ve třídě, zná jména osob, se kterými je v pravidelném kontaktu.</p> <p>Na místě, které zná, rozliší prvky v krajině, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí.</p> <p>Popíše cestu, zorientuje se v jednoduché mapě, nakreslí vlastní schéma a zanese do něj pro něj významné prvky, pojmenuje významné budovy a místa.</p> <p>Začlení svou obec do příslušného kraje a oblužného centra ČR.</p> <p>Vyjmenuje dopravní prostředky, které jezdí ve městě, obci, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.</p> <p>Umí se bezpečně pohybovat v přírodě, objevovat ji a pobývat v ní.</p> <p>Urcí směr podle světových stran.</p>	<p>ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p><i>ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy</i> <i>popíše a zvládne cestu do školy</i></p> <p>ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p>

Vzdělávací obsah: 2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Vytváří si koncept existence svého domova v dané obci, kraji, státu, Evropě, Zemi a vesmíru a dovede o tom hovořit. Porovnává zkušenosti z různých míst, která zná.</p>	<p>ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p><i>ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany</i></p>

<p>Zorientuje se v jednoduchém plánu, mapě, nakreslí vlastní schéma a zanese do něj pro něj významné prvky.</p>	<p>ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě <i>ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</i></p>
<p>Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje.</p> <p>Uvede významná města, místa a stavby regionu, rozliší odlišnosti různých regionů ČR.</p>	<p>ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli <i>ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě</i></p>
<p>Charakterizuje přírodní tvářnost území ČR, jednoduchým způsobem posoudí význam osídlení, hospodářství a kultury z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.</p>	<p>ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam <i>ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí</i></p>
<p>Popíše polohu ČR v Evropě.</p>	<p>ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích <i>ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest</i></p>
<p>Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.</p>	<p>ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam <i>ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky</i></p>
<p>Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.</p>	

LIDÉ KOLEM NÁS

Vzdělávací obsah: 1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Učí se rozumět potřebám svým i potřebám ostatních lidí.</p> <p>Vytváří si pozitivní vztah sám k sobě a projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem ostatních lidí.</p> <p>Podílí se na vytváření pravidel soužití a na jejich dodržování.</p>	<p>ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům <i>ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy dodržuje základní pravidla společenského chování při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</i></p>

<p>Popíše smysl pravidel pro fungování lidské společnosti na různých úrovních.</p> <p>Uvede příklad pravidel, která mu dávají smysl a která by raději změnil a uvede proč. Uvede příklady změn, které by chtěl realizovat ve svém prostředí.</p> <p>Vyjadřuje své názory, naslouchá ostatním a hledá společná řešení. Umí říci svůj nesouhlas a zdůvodnit jej. Umí se dohodnout.</p> <p>Postaví se bezpráví.</p> <p>Popíše příbuzenské vztahy ve své nejbližší rodině. Uvede příklady lidských činností a jejich významu.</p> <p>Formuluje svá přání o budoucím povolání.</p>	<p>ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p> <p><i>ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti</i></p>
---	---

Vzdělávací obsah: 2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).</p> <p>Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat</p>	<p>ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</p> <p><i>ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)</i></p>
<p>Orientuje se v základních formách vlastnictví a v základech finanční gramotnosti.</p>	<p>ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat</p> <p><i>ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých</i></p> <p><i>ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy</i></p>
	<p>ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p> <p><i>ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz</i></p>

	<i>ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů</i>
--	--

LIDÉ A ČAS

Vzdělávací obsah: 1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Orientuje se v čase, rozlišuje časové pojmy.</p> <p>Charakterizuje jednotlivá roční období.</p> <p>Orientuje se v kalendáři.</p> <p>Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti.</p> <p>Časově zarámuje základní poznatky o sobě, o blízkých lidech, o místě, ve kterém žije a o lidské společnosti i přírodě.</p> <p>Pojmenuje vztah příčiny a důsledku. Popíše příběhy, které se udály v minulosti, které jej oslovují a spojují s místem, kde žije.</p> <p>Pojmenuje některé rodáky, kulturní, či historické památky, významné události regionu.</p> <p>Hovoří o některých lidových a místních zvycích a tradicích.</p> <p>Uvědomuje si nutnost péče o historické památky.</p>	<p>Výstupy podle RVP ZV – žák:</p> <p>ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p><i>ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin, orientuje se v čase zná rozvržení svých denních činností</i></p> <p>ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu</p> <p><i>ČJS-3-3-02p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i></p> <p>ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p> <p><i>ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i></p> <p><i>ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti</i></p>

Vzdělávací obsah: 2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.</p> <p>Přiřazuje jednotlivé historické události k časové ose a zdůvodňuje jejich historickou následnost.</p>	<p>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p>

<p>Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti.</p> <p>Zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.</p> <p>Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.</p> <p>Uvede příklady osobností a událostí významně ovlivňujících historii.</p>	<p>ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek</p> <p>ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p> <p><i>ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště</i></p>
--	--

ROZMANITOST PŘÍRODY

Vzdělávací obsah: 1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Bezpečně se pohybuje v přírodě, poznává její jednotlivé součásti a vztahy mezi nimi včetně projevu života nebo principu rovnováhy.</p>	<p>ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p><i>ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i></p>
<p>Roztřídí přírodniny podle nápadných určujících znaků, podle přírodních společenství, popíše projevy života.</p> <p>Uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.</p>	<p>ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p><i>ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami</i></p>
<p>Popíše a porovná proměnu přírody v čase a vliv člověka.</p> <p>Vnímá krásu přírody, umí chránit její hodnoty.</p> <p>Popíše prvky neživé přírody, rozeznává některé hospodářsky významné horniny a nerosty.</p>	<p>ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p> <p><i>ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu</i></p>

<p>Provádí a interpretuje jednoduché pokusy u skupiny známých látek.</p> <p>Změří základní veličiny a přiřadí k nim měřidla, změní délku, čas, hmotnost, objem, teplotu.</p>	
--	--

Vzdělávací obsah: 2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody.</p>	<p>ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnostmi člověka</p>
<p>Popíše vybrané činnosti člověka v přírodě a jejich vliv na zdraví lidí i na zdraví přírody.</p>	<p>ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</p> <p><i>ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období</i></p>
<p>Nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnostmi člověka.</p>	<p>ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy</p> <p><i>ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje příčpůsobení organismů prostředí</i></p>
<p>Objevuje Zemi jako součást vesmíru a vysvětlí důvod střídání ročních období.</p>	<p>ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p>
<p>Vyjmenuje základní podmínky organismů pro život.</p>	<p>ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p> <p><i>ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata</i></p> <p><i>ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí</i></p> <p><i>ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují</i></p>
<p>Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly přizpůsobení organismů prostředí.</p>	<p>ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p> <p><i>ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami</i></p>
<p>Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech.</p>	
<p>Prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá jednoduché klíče a atlasy.</p>	
<p>Na příkladu vysvětlí propojení pojmů horniny – nerosty.</p>	
<p>Uvede příklady různých přírodních společenstev.</p>	

Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	
---	--

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Vzdělávací obsah: 1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Žije zdravě, uplatňuje základní hygienické návyky a využívá přitom i znalosti o lidském těle.	ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
Je si vědom konkrétních rizik a jedná tak, aby neohrozil zdraví své ani ostatních lidí, a to ani jako chodec nebo cyklista.	<i>ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění pojmenuje hlavní části lidského těla</i>
Zná základní možná rizika včetně návykových látek a umí jim předcházet, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné.	ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná.	<i>ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných</i> <i>uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu</i>
Zná číslo tísňové linky a umí na ni zavolat.	ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
Při mimořádných událostech reaguje adekvátně situaci a sleduje pokyny odpovědných dospělých.	<i>ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i>
Umí plně prožívat přítomný okamžik.	ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
K druhým lidem se chová respektujícím způsobem.	<i>ČJS-3-5-04p reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>

Vzdělávací obsah: 2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
	ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle a k podpoře vlastního zdravého způsobu života

<p>Využívá poznatků o lidském těle a k podpoře vlastního zdravého způsobu života.</p>	<p><i>ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu</i></p>
<p>Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.</p>	<p>ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození <i>ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života</i></p>
<p>Při činnosti, která mu dává smysl, umí nerozlišovat mezi prací a zábavou.</p>	<p>ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p>
<p>Při mimořádných událostech a situacích ohrožujících zdraví reaguje adekvátně situaci a sleduje pokyny odpovědných dospělých.</p>	<p>ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista <i>ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</i></p>
<p>Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.</p>	<p><i>uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na břích</i></p>
<p>Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.</p>	<p>ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek <i>ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky</i></p>
<p>Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.</p>	<p>ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p>
<p>Rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění, zajistí lékařskou pomoc.</p>	<p>ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc <i>ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc</i></p>

5.4 Člověk a společnost

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a

respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Občanská výchova. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Présahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Občanská výchova se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činnosti armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeneho o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5.4.1 Dějepis

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o minulosti lidstva. Hlavním posláním předmětu je předávání historické zkušenosti, orientace hlavně v národních dějinách, charakteristika nejdůležitějších událostí a činů osobností. Důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století, které ovlivnily současnou společnost. Prostřednictvím tohoto předmětu žáci vyvozují a

zaujmají vlastní stanovisko k jednotlivým historickým epochám. K specifickým možnostem výuky dějepisu patří úcta k historickým a kulturním památkám a jejich ochrana. Výuka dějepisu vede žáky především k rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa a uvědomování si sounáležitosti s evropskou kulturou. K neefektivnějším formám výuky patří práce s učebnicí, přístupnějšími historickými dokumenty, odbornou literaturou, návštěva muzeí, kulturních památek a výstav. Nedílnou součástí je práce s internetem.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Dějepis jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat informace z různých zdrojů používáme encyklopedie, ukázky z krásné literatury, internetové stránky, obrazové nástěnné materiály a videokazety s historickým obsahem
- dbáme na jasnou formulaci myšlenek a správné užívání historických termínů
- vedeme žáky k samostudiu, dáváme prostor aktivitě, motivujeme dobrovolnými úkoly
- opakováním hlavního učiva a stěžejních letopočtů dosahujeme celkové orientace žáků v dějinách

Kompetence sociální a personální

- volíme formy práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy, zadáváme práci ve skupinách, umožňujeme si pomáhat
- nenásilnou formou dáváme žákům šanci najít si vzor v příkladné slavné historické osobnosti
- minimalizujeme stres ze zkoušení tím, že předem oznámíme jeho obsah a zároveň tak rozvíjíme zodpovědnost žáků za své studijní výsledky

Kompetence komunikativní

- dbáme na spisovný český jazyk a správnou výslovnost cizích jmen a pojmů
- zvláště formou ústních referátů a zkoušení na příkladech dbáme na věcné a srozumitelné vyjadřování a logický sled událostí
- diskutujeme o historických událostech a osobnostech, preferujeme vyjadřování vlastními slovy před "biflováním" z paměti

Kompetence pracovní

- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce v úpravě sešitů a podporujeme kreativitu v jejich vedení

Kompetence k řešení problémů

- u probíraných historických událostí vedeme žáky k zamýšlení se nad jejich přínosem pro lidstvo
- pomáháme žákům kriticky myslet, vybízíme je k tomu, aby obhájili svůj názor
- zadáváme různé problémové úkoly: vyber, co do řady nepatří, porovnej události, zhodnot význam, roztríd' pojmy, seřad' aj.

Kompetence občanské

- na příkladech záporných historických postav (diktátorů, tyranů) pěstujeme u žáků postoj postavit se proti násilí a hrubému zacházení

- pěstujeme v žácích národní hrdost, zdůrazňujeme přínos slavných Čechů žijících v minulosti
- probouzíme u žáků lásku k historickým památkám

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání.
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Vyučovací předmět dějepis je realizován v 6. 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně.

Vzdělávací obsah: Ročník: 6. - 9.

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat informace o historii.	D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků <i>D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti</i>
Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy.	D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
	D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat informace o historii	D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu <i>D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí</i>
Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy	<i>podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty</i>
	D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat informace o historii	D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací <i>D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států</i>
Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy.	D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
	D-9-3-03 demonstrovuje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství <i>D-9-3-03p popíše život v době nejstarších civilizací</i>
	D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie <i>D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací</i>

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat informace o historii.	D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy.	D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech <i>D-9-4-02p uvede první státní útvary na našem území uvede základní informace z období počátků českého státu</i>
	D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí <i>D-9-4-03p Popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí</i>
	D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury <i>D-9-5-05p rozeznává období rozkvetu českého státu v době přemyslovské a lucemburské uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu</i>

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat informace o historii.</p> <p>Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy.</p>	D-9-5-01 vysvětlí znovuoživení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve
	D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
	D-9-5-03 popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky <i>D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu</i>
	D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie <i>D-9-5-04p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku</i>
	D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky <i>D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku</i>
	D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat informace o historii.</p> <p>Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy.</p>	D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
	D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
	D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů <i>D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století</i>

	D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií
--	---

MODERNÍ DOBA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat informace o historii. Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy.	D-9-7-01 na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky <i>D-9-7-01p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky</i>
	D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
	D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu <i>D-9-7-03p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války</i>
	D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv <i>D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války</i>
	D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí <i>D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky</i>

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozumí poselství dějin, charakterizuje jejich základní epochy a ví, kde hledat informace o historii. Orientuje se na časové ose a dokáže ji propojit s konkrétními příběhy.	D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků <i>D-9-8-01p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě</i>
	D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce <i>D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě</i>

Konkrétní historické příběhy nahlíží v rámci souvislostí v integrovaném předmětu JaS.	D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí
	D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa <i>D-9-8-04p chápe význam události v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti</i>

5.4.2 Občanská výchova

Předmět orientuje žáky v sociální realitě a pomáhá při začleňování do různých společenských vztahů. Formuje žákův profil, jeho vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života. Učí žáka mravnímu jednání, sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí. Seznamuje se vztahy v rodině, s hospodářským životem, s činností politických institucí a orgánů, s možnostmi zapojení občana do společenského života.

Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků. Vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vede k odpovědnosti za životní prostředí, nastiňuje lokální i globální problémy. Motivuje žáka k zájmu o veřejné záležitosti (orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO, kolektivní obrana státu atd.) Podporuje dovednost přiměřené komunikace, učí vyjadřovat vlastní myšlenky, city, názory a přiměřeně obhajovat práva svá i druhých. Uplatňuje aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech.

Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Občanská výchova jsou začleněna všechna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům realizovat své vlastní nápady a tím podněcujeme jejich samostatnost a tvořivost
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a třídění pojmů, slov, která jsou v učivu stěžejní
- používáme informace z internetu, z tisku (regionálního i celostátního) a dalších médií
- zařazujeme aktivační metody a projektové úkoly (např. Můj stát, Slavní Češi)
- i slabším žákům pomáháme zažít radost z učení

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmech
- zadáváme práci ve skupinách, rozvíjíme jejich schopnost spolupráce
- formou dotazníků a besed odhalujeme vztahy ve třídě a tím budujeme pozitivní školní klima
- navozujeme přátelskou atmosféru při výuce

Kompetence komunikativní

- dbáme na kultivovanost v ústním i v písemném jazykovém projevu, opravujeme nespisovnou výslovnost
- vyvoláváme diskusi k aktuálním událostem (ve světě, ve státě, ve městě, ve škole)

Kompetence občanské

- vštěpujeme základní principy chování vycházející ze základních společenských norem
- pěstujeme v žácích národní hrdost a vztah ke kulturnímu a historickému dědictví
- upevňujeme mravní hodnoty
- podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur a náboženství
- vedeme žáky k negativnímu postoji k hrubému zacházení, útlaku a k projevům rasismu, xenofobie, nacionalismu
- důslednou prevencí předcházíme sociálně patologickým jevům
- vedeme žáky k ekologickému myšlení a k ochraně životního prostředí
- učíme žáky povinnosti postavit se proti psychickému a fyzickému násilí
- prostřednictvím aktualit dbáme na pravidelné sledování politického a společenského dění v ČR i ve světě
- připomínáme významná výročí a státní svátky, vysvětlujeme jejich důležitost a historický podtext

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání.
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Vyučovací předmět Občanská výchova je realizován v 7. - 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně (z toho v 7. ročníku 1 hodina z disponibilní časové dotace).

Vzdělávací obsah: Ročník: 6. až 9.

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Uvědomuje si a učí se žít vztah k sobě, druhým, ke společnosti na různých úrovních (rodina, komunita, organizace,	VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání

<p>obec, region, stát, kontinent, planeta, ...) a umí o tom diskutovat.</p>	<p>VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p>
<p>Uvědomuje si výhody založení takových vztahů na partnerství.</p>	<p>VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p>
<p>Uplatňuje a umí zprostředkovat dalším lidem různé demokratické přístupy (většinové hlasování, konsensus, sociokracie).</p>	<p>VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p> <p><i>VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití</i> <i>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem</i></p>
<p>Kriticky přistupuje k mediálním informacím, propagandě, populismu, reklamě a dalším druhům manipulace včetně projevů lidské nesnášenlivosti.</p>	<p>VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p><i>VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</i> <i>respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</i></p>
<p>Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích.</p>	<p>VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p> <p><i>VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</i></p>
<p>Konflikt, řeší nenásilným způsobem, poučení se a vnímá ho jako příležitost a růst.</p>	
<p>Umí využít techniky nenásilné komunikace a mediace.</p>	
<p>Učí se sebeřízení a kooperaci.</p>	
<p>Objasní nutnost pravidel pro život ve škole a ve společnosti</p>	

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Zná význam vnitřní motivace a umí ji v sobě pěstovat.</p> <p>Rozpozná své potřeby a respektuje potřeby druhých, rozezná vhodné a nevhodné strategie jejich naplňování.</p> <p>Objevuje a rozvíjí své talenty, poznává sám sebe a buduje zdravou sebeúctu.</p>	<p>VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p><i>VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním</i></p>
	<p>VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů,</p>

	objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
	VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
	VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru <i>VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány</i>

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozlišuje a porovnává různé formy dohod, vlastnictví, směny, sdílení a užívání ve společnosti. Uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje v domácnosti. Ovládá základy finanční gramotnosti. Dodržuje zásady hospodárnosti	VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti <i>VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti</i>
	VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení <i>VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet</i>
	VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít <i>VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí</i>

	VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
	VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
	VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané <i>VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany</i>

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu, učí se být aktivním a odpovědným členem společnosti. Porovná různé způsoby rozdělení moci na úrovni státu či komunity. Posoudí význam ochrany práv a svobod. Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany a uvědomuje si jejich smysl pro fungování společnosti a s tím spojenou osobní zodpovědnost. Rozpozná protiprávní jednání a uvede jejich příklady. Objasní základy fungování právního státu.	VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu <i>VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání</i>
	VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
	VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů <i>VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů</i>

	<p>VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p> <p><i>VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele</i></p>
	<p>VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p>
	<p>VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci</p>
	<p>VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p> <p><i>VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání</i></p>
	<p>VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p> <p><i>VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu</i></p>
	<p>VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p> <p><i>VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí obrožení sociálně patologickými jevy v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací</i></p>
	<p>VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p>

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Uvede příklad vztahů na mezinárodní úrovni. Uvede příklady globálních a lokálních příležitostí. Učí se nahlížet na globální a lokální problémy jako na příležitosti a dává je do souvislosti. Uvědomuje si propojenost světa. Vnímá ČR jako součást EU i globálního světa a jeho organizací.	VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování <i>VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování</i> VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů

5.5 Člověk a příroda

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i

uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří-spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním-také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

5.5.1 Fyzika

Vzdělání v předmětu Fyzika směřuje k hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí. Rozvíjí objektivně dovednost pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy. Žáci se učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi. Předmět směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie a podporuje tvorbu vlastního logického myšlení. Metody práce jsou zaměřeny dle charakteru učiva a to frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce a samostatné pozorování. Předmět Fyzika úzce souvisí s předměty Chemie, Přírodopis, Zeměpis.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat, třídit a propojovat informace, získané poznatky uvádět do souvislostí
- vedeme žáky k používání odborných termínů
- vedeme žáky k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů vycházejících z reálného života a vedoucí k samostatnému řešení problému
- vytváříme u žáků dovednost obhajovat vlastní závěry a rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k získání dovednosti umět efektivně diskutovat
- vedeme žáky ke zvládnutí formování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- volíme formy a metody práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy
- vedeme k ohleduplnosti a uznávání druhých, k poskytnutí rady a pomoci

Kompetence pracovní

- učíme správně používat názorné pomůcky a vést žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Kompetence digitální

Žák

- volí vhodné postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétním situacím a účelům získávání, vyhledávání, kritickým posuzováním, spravováním a sdílením dat, informací a digitálním obsahem.
- popisuje a analyzuje problém a hledá jeho řešení.
- při práci využívá různý kancelářský software (textový editor, tabulkový procesor, program pro prezentaci).

Vyučovací předmět Fyzika je realizován v 6. až 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně (z toho v 7. a 9. ročníku 1+1 disponibilní hodina).

Vzdělávací obsah: Ročník: 6. až 9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Při praktickém řešení problému umí používat měřidla, základní fyzikální jednotky a vztahy mezi základními fyzikálními veličinami, druhy pohybu.	F-9-1-01 změní vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa <i>F-9-1-01p změní v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas rozzeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu</i>

<p>Rozumí molekulárnímu složení látek a důsledkům působení vnějších vlivů na strukturu látek.</p>	<p>F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</p>
	<p>F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty.</p>
	<p>F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů</p>
	<p>F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu</p>
<p>Rozpozná základní působící síly a silové působení na tělesa a v kapalinách.</p>	<p>F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles</p> <p><i>F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů</i></p>
<p>Rozpozná základní působící síly a silové působení na tělesa a v kapalinách.</p>	<p>F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici</p> <p><i>F-9-2-03p rozzezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla</i></p>
<p>Rozumí základním energetickým přeměnám, chápe, jaké základní druhy energie rozeznáváme a jak se transformují.</p>	<p>F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</p> <p><i>F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů</i></p>
<p>Rozumí principu vzniku zvukového zdroje a vlivu prostředí na šíření zvuku.</p>	<p>F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p> <p><i>F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</i></p>
<p>Rozumí principu vzniku zvukového zdroje a vlivu prostředí na šíření zvuku.</p>	<p>F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku</p> <p><i>F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz</i></p>
	<p>F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p>

<p>Rozumí principu sestavení elektrického obvodu a rozezná střídavý a stejnosměrný proud.</p>	<p><i>F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka</i></p> <p>F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p> <p><i>F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod</i></p>
<p>Zná vlastnosti materiálů používaných v elektrotechnice.</p>	<p>F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</p> <p><i>F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu</i></p> <p>F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</p> <p><i>F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla</i></p>
<p>Rozumí působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem, chápe změny magnetického pole v okolí cívky a vznik indukovaného napětí</p>	<p>F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p>
<p>Chápe, jak se šíří světlo v různém prostředí a jaké důsledky má druh prostředí na šíření světla v něm.</p>	<p>F-9-6-05 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</p> <p><i>F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití</i></p> <p>F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p>
<p>Zná základní zákonitosti pohybu vesmírných těles</p>	<p>F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet</p> <p><i>F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země</i></p>

5.5.2 Chemie

Chemie společně s dalšími přírodovědnými předměty přispívá k porozumění zákonitostem přírodních procesů. Vede k poznávání základních chemických pojmů, učí zkoumat chemické

změny, odhalovat příčiny i následky, využívat poznatky ve prospěch ochrany životního prostředí.

Předmět dává možnost osvojení dovedností spojených s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů, s dodržováním pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a s poskytnutím první pomoci při úrazech nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Obsah učiva směřuje k získání základních poznatků z různých oborů chemie a její využití v oblastech lidské činnosti. Poskytuje žákům příležitosti k pochopení uplatnění chemie v budoucnu a směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Chemie jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat z různých pramenů potřebné informace týkající se chemického poznávání
- vedeme žáky k pozorování různých chemických procesů, výsledky a zjištění porovnávat, vyhodnocovat a využívat pro své další učení
- vhodnou motivací probouzíme u žáků komplexní zájem o přírodní vědy

Kompetence sociální a personální

- vyžadujeme stanovená pravidla pro samostatnou i skupinovou práci
- učíme žáky efektivní spolupráci v týmech a respektování názorů druhých při řešení přiměřeně náročných úkolů v rámci chemických pokusů, laboratorních prací

Kompetence komunikativní

- vybízíme žáky k formulování vlastních názorů na využití chemie v různých oblastech lidské činnosti
- vedeme žáky v souvislostech správně používat chemické termíny, značky a symboly

Kompetence pracovní

- učíme žáky správně pracovat s chemickým materiálem, nástroji a pomůckami, organizaci práce a pracovního prostoru
- vyžadujeme respektování a dodržování vymezených pravidel bezpečnosti a hygieny z hlediska ochrany svého zdraví, zdraví druhých a ochrany životního prostředí

Kompetence občanské

- pomáháme a vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích, podle svých možností poskytnutí účinné pomoci
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a odpovědnému vztahu k životnímu prostředí, potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Kompetence digitální

Žák

- používá běžná digitální zařízení /počítač, mobil, tablet/ aplikace a služby a využívá je při učení.
- vyhledává a třídí informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Vyučovací předmět Chemie je realizován v 8. a 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně (z toho v 9. ročníku 1+1 disponibilní hodina).

Vzdělávací obsah: Ročník: 8. až 9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Orientuje se v základní chemické terminologii.	CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek <i>CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek</i>
Aplikuje některé základní chemické rovnice v rámci chemického experimentu.	CH-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí <i>CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami</i>
Rozlišuje kyseliny a zásady, orientuje se na stupnici pH a umí provést jednoduchou neutralizaci.	CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky
Znalosti o vlastnostech látek dokáže využít v běžném životě včetně ochrany životního prostředí a v oblasti podpory zdravého životního stylu.	CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
Rozumí významu materiálových toků pro fungování přírody i společnosti a podstatě oběhového hospodářství.	CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
Nabyté znalosti aktivně využívá ve prospěch společnosti.	CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití
	CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
	CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti <i>CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky</i> <i>CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti</i>

	<p>CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání</p> <p><i>CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí</i></p>
	<p>CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</p>
	<p>CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</p> <p><i>CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí</i></p>
	<p>CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</p> <p><i>CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změní pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem</i></p>
	<p>CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p>
	<p>CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</p> <p><i>CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy</i></p>
	<p>CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p>
	<p>CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů</p>

	<i>CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě</i>
	CH-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi <i>CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin</i>
	CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
	CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka <i>CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka</i>

5.5.3 Přírodopis

Předmět Přírodopis je založen na integraci poznatků z přírodovědných oborů, zejména Chemie, Fyziky a Zeměpisu. Přírodopis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda pro 6. až 9. ročník. Poskytuje ucelený pohled na přírodu a její zákonitosti. Učí žáky aktivně chápat souvislosti v základních ekosystémech přírody a důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Zahrnuje mj. i sexuální výchovu žáků, a to nejen z hlediska biologického, ale i sociálního a psychologického.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Formy a metody ve výuce Přírodopisu jsou realizovány podle charakteru učiva, prioritou jsou metody poznávací.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Přírodopis jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat, třídít a používat informace o přírodě z odborné literatury, encyklopedií, internetu
- vedeme k aktivnímu užívání obecně známých přírodovědných termínů
- probouzíme aktivitu žáků a zájem o přírodní dění zajímavou motivací výuky
- umožňujeme a podněcujeme jejich samostatnost a tvořivost při praktických cvičeních

Kompetence sociální a personální

- dodržujeme společně dohodnutá pravidla pro práci skupiny i jednotlivce
- podporujeme vzájemnou pomoc v rámci laboratorních a praktických prací, při experimentech, skupinové výuce
- budujeme pozitivní školní a třídní klima
- formujeme osobnost žáka v otázkách rodiny a lidské sexuality

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k dovednosti formulovat své myšlenky a vlastní názory, k vyvozování závěrů a výsledků pokusů, svých pozorování, samostatných prací
- učíme pravidlům vzájemné komunikace a respektování názorů druhých při společné činnosti ve skupině, při prezentaci své činnosti

Kompetence pracovní

- dodržujeme pravidla hygieny a bezpečnosti práce při manipulaci s přírodninami
- učíme žáky organizaci práce a pracovního prostoru při praktických činnostech

Kompetence k řešení problémů

- pomáháme žákům hledat vlastní zodpovědná řešení k ochraně přírody, životního prostředí

Kompetence občanské

- vštěpujeme základní principy chování v lidské společnosti, dodržování pravidel zdravého životního stylu
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do činností podporujících zdraví
- pěstujeme v žácích národní hrdost se zřetelem na region a pozitivní vztah k přírodě

Kompetence digitální

Žák

- bezpečně používá běžné digitální zařízení (PC, notebook, mobilní telefon, tablet) a umí je užít při výuce (on-line lexikony, klíče, odborné weby).
- získává a vyhledává informace, které kriticky posuzuje.
- se vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

Vyučovací předmět Přírodopis je realizován v tomto rozsahu: 6. – 9. ročník 2 hodiny, přičemž v 6. a 7. ročníku je jedna z hodin vždy z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah: Ročník: 6. 9.

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Popíše biologickou podstatu života, jeho základní projevy, stavební prvky a funkce včetně přenosu dědičné informace.	P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
Na příkladech uvede význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	<i>P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života</i> P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti

	P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů
	P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka <i>P-9-1-04p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka-má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích-pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka</i>

BIOLOGIE HUB

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Objasní důležitost hub v ekosystému lesa. Rozpozná nejznámější jedlé a jedovaté houby.	P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků <i>P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků</i>

BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozliší základní skupiny rostlin a popíše stavbu jejich těla.	P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
Vypěstuje rostlinu a vysvětlí důležité podmínky pro její život. S pomocí internetu určí druh rostliny.	P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin <i>P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití</i>
Popíše význam rostlin pro lidskou stravu.	<i>uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování</i>
Umí používat atlasy a klíče pro rozlišení základních systematických skupin rostlin	P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů <i>P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce</i>

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozliší základní skupiny živočichů a popíše stavbu jejich těla.	P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů <i>P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i>
Umí pozorovat zvíře v přírodě a pojmenovat základní znaky jeho chování.	P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
Umí chovat živočicha, pochopit a uspokojovat jeho potřeby. Uplatňuje	<i>P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce</i>

<p>zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.</p> <p>Rozlišuje běžné druhy živočichů, s pomocí internetu určí druh neznámého zvířete.</p> <p>Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka. Popíše význam zvířat pro lidskou stravu. Popíše odlišnost dopadů chovu zvířat a pěstování rostlin na životní prostředí.</p> <p>Na základě pozorování odvodí přizpůsobení živočicha podmínkám jeho životního prostředí a případně i ovlivňování tohoto prostředí živočichem.</p>	<p>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p><i>P-9-4-03p odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</i></p> <p>P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p><i>P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy-</i></p>
---	--

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Popíše lidské tělo, jeho důležité soustavy i jednotlivé orgány a jejich vztahy.</p> <p>Objasní život člověka od jeho vzniku až po stáří.</p> <p>Orientuje se v původu a vývoji člověka na Zemi.</p> <p>Má povědomí o zdravém způsobu života.</p> <p>Rozpozná příznaky běžných nemocí a popíše způsoby jejich léčby, nastíní jejich možné příčiny.</p>	<p>P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p> <p><i>P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce</i></p> <p>P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</p> <p><i>P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka</i></p> <p>P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</p> <p><i>P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince</i></p> <p>P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p> <p><i>P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</i></p>

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Rozpozná vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</p>	<p>P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</p> <p><i>P-9-6-01p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny</i></p>

<p>Uvede příklady významných změn podnebí. Vysvětlí podstatu oběhu uhlíku v přírodě a vzniku globálního oteplování.</p> <p>Na konkrétním geografickém příkladu popíše vztah geologického podkladu pro utváření krajiny a pro vznik a rozvoj biosféry i pro činnost člověka.</p> <p>Uvede příklady těžby surovin i jejich významu v historii lidstva.</p> <p>Rozlišuje vliv podnebí a počasí na rozvoj ekosystémů i na činnost člověka.</p>	<p>P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</p> <p><i>P-9-6-02p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů</i></p> <p>P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</p> <p><i>P-9-6-03p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</i></p>
--	---

ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Popíše konkrétní ekosystém, jeho složky a základní vztahy v něm včetně jeho významu pro člověka.</p>	<p>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p><i>P-9-7-01p uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i></p>
<p>Uvede příklady potravních řetězců.</p>	<p>P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p> <p><i>P-9-7-02p rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému</i></p>
<p>Uvede příklady vlivu lidské činnosti na konkrétní ekosystém.</p>	<p>P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p> <p><i>P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech</i></p>
<p>Diskutuje o vlivu člověka na životní prostředí.</p>	<p>P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p> <p><i>P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky</i> <i>pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí</i></p>

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Bezpečně se pohybuje v přírodě, poznává ji a vnímá její krásu, umí chránit její hodnoty</p>	<p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p><i>P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu</i></p>

5.5.4 Zeměpis

V předmětu Zeměpis si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělesu, o krajinné sféře a jejích hlavních složkách. Orientují se v zeměpise světadílů a světových oceánů. Získávají celistvý obraz přírodních, hospodářských a sociálních poměrů v naší vlasti a v jednotlivých jejích oblastech, uvědomují si pozici naší země v Evropě. Osvojují si dovednosti samostatně pracovat s různými druhy map, grafy, dovedou vysvětlit údaje uvedené v nich. Orientují se v současném dění u nás i ve světě, poznatky z výuky spojují s informacemi z médií, populárně naučných časopisů, používají teoretické poznatky v praxi. Poznatky z praktického zeměpisu slouží žákům v běžném životě.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Zeměpis jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k užívání termínů, znaků a symbolů při práci s mapou a s atlasem
- vyhledáváme s žáky informace z atlasu, map, internetu, tisku – informace žáci následně zpracovávají a používají
- pomáháme žákům při porovnávání a formulování závěrů žáky – kontrolujeme pochopení vzájemných souvislostí
- zprostředkováváme žákům nové informace pomocí učebnic a pracovních sešitů zeměpisu, interaktivních učebnic a tabulí, PC, data projektorů, videokazet, DVD a jiných doplňkových materiálů a zdrojů

Kompetence komunikativní

- při komunikaci dbáme na to, aby žáci používali geografické pojmy
- dodržujeme kultivovanost v ústním i písemném projevu, dbáme na spisovnou výslovnost

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky orientovat se v jízdním řádu (v tištěné i elektronické podobě)
- vytváříme modelové situace, na nichž si žáci ověřují své znalosti o pohybu a pobytu v přírodě (v krajině)
- zadáváme úlohy, na nichž si žáci procvičí určování zeměpisné polohy
- organizujeme zeměpisné olympiády (školní kolo) a pravidelně se účastníme kol okresních

Kompetence sociální a personální

- během výuky i při opakování pracujeme také ve dvojicích či skupinách a podporujeme vzájemnou spolupráci žáků

Kompetence občanské

- jdeme příkladem v ekologickém myšlení a v ochraně životního prostředí
- podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur, minorit a náboženství
- vedeme žáky k negativnímu postoji k hrubému zacházení, útlaku a projevům rasismu, xenofobie či nacionalismu

Kompetence pracovní

- učíme žáky zacházet se zeměpisnými pomůckami
- naše instrukce a pokyny směřují žáky k bezpečnému a ohleduplnému pohybu v terénu

Kompetence digitální

Žák

- používá digitální zařízení (počítač, notebook, mobilní telefon, tablet) a umí je užít při výuce (on-line mapy, procvičování geografických znalostí).
- získává a vyhledává informace, které kriticky posuzuje.
- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.
- umí používat technologii GPS.

Vyučovací předmět Zeměpis je realizován v 6. až 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně (z toho v 6. až 8. ročníku 1+1 disponibilní hodina).

Vzdělávací obsah: Ročník: 6. 9.

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Umí vyhledat zeměpisné informace.	Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
Zpracovává zeměpisná data.	Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii <i>Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii</i>

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Zná základní informace o Zemi a její postavení ve vesmíru.	Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů Z-9-2-01p objasní důsledky pohybů Země <i>Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</i> Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost <i>Z-9-2-03p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu</i>

REGIONY SVĚTA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Orientuje se na mapě světa a konkrétní zeměpisné reálie nahlíží v rámci souvislostí.	Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
	Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států <i>Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států</i>
	Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Na základě rozložení přírodních podmínek je schopen vyvodit a posoudit vlivy na život v lidských sídlech. Reflektuje historické a aktuální světové problémy.	Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
	Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel <i>Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace</i>
	Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
	Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
	Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků

	Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
--	--

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozlišuje typy krajín a chápe vliv krajiny na život. Uvede příklady vzájemného ovlivňování mezi člověkem a životním prostředím.	Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín <i>Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín</i>
	Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) <i>Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek</i>
	Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí <i>Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</i>

ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Zná realie ČR a realie svého bydliště.	Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy <i>Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy</i>
	Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům <i>Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</i>
	Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu <i>Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva</i>

	Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit <i>Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti</i>
	Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Geografické znalosti aplikuje v praxi	Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
Pohyb a pobyt ve volné přírodě podstupuje s ohledem k rizikům, je si jich vědom a zvažuje bezpečnostní opatření	Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
	Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
	Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech <i>Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</i>

5.6 Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu; kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce); umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je na úrovni školního vzdělávacího programu možné realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředky pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svému zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také literární a dramatická díla (divadlo, film), multimediální tvorba i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů, a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejetému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které žáka vedou k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které žákovi umožňují utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.6.1 Hudební výchova

Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa.

V souladu s přirozeným fyziologickým, emocionálním a rozumovým rozvojem žáků hudební výchova směřuje zvláště k tomu, aby žáci kultivovali svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie. Pomáhá žákům rozvíjet své receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými. Hudební výchova pomáhá porozumět hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby jednotlivých uměleckých epoch a postupně se orientovat v jejich základním slohovém a stylovém rozvrstvení. Žáci získávají vhled do české hudební kultury i jiných národů, seznamují se s uměním minulosti i dneška.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou začleněna všechna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- podporujeme intonačně čistý a rytmicky přesný jednohlas
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáka k tomu, aby rozlišil jednotlivé kvality tónů, rozpoznal výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- podporujeme znějící hudbu a některé hudební nástroje, aby žák odlišil hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k rytmizaci a melodizaci jednoduchých textů, improvizujeme v rámci nejjednodušších hudebních forem
- podporujeme žáky, aby reagovali pohybem na znějící hudbu
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky, zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- podporujeme využívání jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře, vyjádření hudební nálady tanečním pohybem
- vedeme žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů v hudbě

- vedeme žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání.

Vyučovací předmět Hudební výchova je realizován v 1. 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah: 1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Naslouchá sobě, druhým i přírodě.	HV-3-1-01 zpívá v jednohlase <i>HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty</i>
Zažívá a reprodukuje i produkuje základní rytmy.	HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty <i>HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu</i>
Využívá hudbu k sebevyjádření a komunikaci, a to prostřednictvím zvuku i pohybu.	HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
Rozeznává základní druhy umění, základní hudební žánry a hudební nástroje, hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie <i>HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny</i>
	HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby <i>HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku pozorně vnímá jednoduché skladby</i>
	HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Vzdělávací obsah: 2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti <i>HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem</i>
	HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou,

<p>Zažívá a reprodukuje i produkuje základní rytmy.</p> <p>Rozeznává základní druhy umění, základní hudební žánry a hudební nástroje, hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.</p> <p>Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků.</p>	<p>tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</p> <p><i>HV-5-1-02p propojí vlastní pohyb s hudbou</i></p>
	<p>HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p> <p><i>HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje</i></p>
	<p>HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p>
	<p>HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</p>
	<p>HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků</p> <p><i>HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb správně hospodaří s dechem při interpretaci písní frázování</i></p>
	<p>HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p> <p><i>HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou</i></p>

Vzdělávací obsah: Ročník: 6. až 9.

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Tvoří komplexní dílo jako své sebevyjádření.	<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p><i>HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata</i></p>
Má představu o dějinách umění v rámci komplexní časové osy.	<p>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <p><i>HV-9-1-02p interpretuje vybrané lidové a umělé písně</i></p>
Cítí přesahy a spojnice druhů a žánrů	<p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p><i>HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně</i></p>

	HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
	HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
	HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období
	HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

5.6.2 Výtvarná výchova

Předmět Výtvarná výchova je realizován ve vzdělávací oblasti Umění a kultura ve třech oblastech:

Rozvíjení smyslové citlivosti

V procesu uměleckého osvojování dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti žáka k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti cítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp. Žák se učí sledovat a hodnotit výtvarnou tvorbu, film, tiskoviny, reklamu.

Uplatňování subjektivity

Žák na základě vlastních zkušeností si při vlastní tvorbě uvědomuje různé typy vizuálně obrazných vyjádření. Je mu umožněno rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci.

Ověřování komunikačních účinků

Žák hledá nové a neobvyklé možnosti při vlastní tvorbě. Pozoruje a hodnotí výtvarná díla, je veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Výtvarná výchova je činnostní předmět. Úlohou Výtvarné výchovy je zachovat přirozenou touhu dítěte tvořit. Výtvarná výchova obohacuje výtvarný projev dítěte rozmanitými způsoby a je na učiteli jakým způsobem bude v dětech přirozenou tvořivost rozvíjet. Cílem Výtvarné výchovy je spojení umění a výrazového projevu (výtvarného, dramatického...) společně s rozhovorem o zážitcích.

Specifičnost a postavení Výtvarné výchovy spočívá v rozvíjení jedinečných možností dialogu se světem. Ten je založen na smyslovém vnímání, obrazném chápání a prožívání světa ve všech jeho měnících se strukturách a koncepcích.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Výtvarná výchova jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům realizovat své vlastní nápady a tím podněcujeme jejich samostatnost a tvořivost
- výuku vždy zajímavě motivujeme a tím probouzíme aktivitu žáků

Kompetence sociální a personální

- podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- volíme formy práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- vedeme žáky k osvojení základů pozitivního hodnocení a přijetí druhých (podpora sebepoznání, sebepřijetí a sebeoceňování)

Kompetence komunikativní

- budujeme pravidla vzájemné komunikace

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke kreativě
- vedeme žáky k manuální zručnosti
- na základě získaných informací vedeme žáky k estetickému cítění

Kompetence občanské

- podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur a náboženství
- pěstujeme v žácích národní hrdost a vztah ke kulturnímu a historickému dědictví

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít.
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je realizován ve všech ročnících 1. i 2. stupně v tomto rozsahu: 1. ročník -1hodina, 2. ročník 1 hodina, 3. ročník 2 hodiny, 4. ročník 1 hodina, 5. ročník 2 hodiny, 6. ročník 2 hodiny, 7. ročník 2 hodiny (1 + 1 disponibilní), 8. ročník 1 hodina, 9. ročník 1 hodina týdně.

Vzdělávací obsah: 1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Vnímá a pozoruje sebe, druhé i přírodu. Vnímá krásu.	VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ <i>VV-3-1-01p ovládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i>

<p>Využívá výtvarné umění k sebevyjádření a komunikaci prostřednictvím barev, linií a tvarů v ploše, objemu i prostoru.</p>	<p><i>rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</i></p>
<p>Rozeznává a porovnává základní výtvarné žánry, postupy a výrazové prostředky, které při své vlastní tvorbě vzájemně kombinuje.</p>	<p>VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p> <p><i>VV-3-1-02 zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i></p>
<p>Inspiruje se uměním a zamýšlí se, jak na něj působí.</p>	<p><i>uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům</i></p>
<p>Dle své fantazie vizuálně vyjadřuje své vlastní životní zkušenosti, zážitky, vjemy a představy.</p>	<p>VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</p> <p><i>VV-3-1-03p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i></p>
	<p>VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností</p> <p><i>VV-3-1-04p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i></p> <p><i>uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům</i></p>
	<p>VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p> <p><i>VV-3-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i></p>

Vzdělávací obsah: 2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Využívá výtvarné umění k sebevyjádření a komunikaci prostřednictvím barev, linií a tvarů v ploše, objemu i prostoru.</p> <p>Samostatně tvořivě vyjadřuje pocit, zážitek, rozvíjí představivost.</p> <p>Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku.</p>	<p>VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</p> <p><i>VV-5-1-01p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</i></p>

<p>Rozlišuje tvary užitkových předmětů z hlediska jejich funkce a materiálu.</p> <p>Při práci používá různý materiál.</p>	<p>VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností</p> <p><i>VV-5-1-02p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</i></p>
	<p>VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p> <p><i>VV-5-1-03p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</i></p>
	<p>VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy</p> <p><i>VV-5-1-04p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</i></p>
	<p>VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p><i>VV-5-1-05p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla</i></p>
	<p>VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p> <p><i>VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</i></p>

Vzdělávací obsah: 2. stupeň

<p>Očekávané školní výstupy a učivo – žák:</p>	<p>Výstupy podle RVP ZV – žák:</p>
<p>Vnímá a rozvíjí umění ve vztahu k své identitě.</p>	<p>VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ</p>

<p>Sdílí estetické hodnoty s ostatními.</p> <p>Tvoří komplexní dílo jako své sebevyjádření.</p> <p>Má představu o dějinách umění v rámci časové osy.</p> <p>Cítí přesahy a spojnice druhů a žánrů.</p>	<p>a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p> <p><i>VV-9-1-01p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i></p> <p><i>uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</i></p>
<p>Uvědomuje si estetické i mimoestetické funkce umění.</p> <p>Vnímá místo umění ve společnosti.</p> <p>Umí propojit umění s přírodními i sociálními fenomény.</p> <p>Užívá různých malířských technik a stylů</p>	<p>VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost i zkušeností získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie</p> <p><i>VV-9-1-02p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i></p> <p><i>při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejbodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních</i></p>
	<p>VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p> <p><i>VV-9-1-03p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i></p> <p><i>uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</i></p>
	<p>VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p> <p><i>VV-9-1-04p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i></p>
	<p>VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku</p> <p><i>VV-9-1-05p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i></p>

	<p>VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p> <p><i>VV-9-1-06p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i></p> <p><i>vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity</i></p>
	<p>VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</p> <p><i>VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i></p>

5.7 Člověk a zdraví

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot⁸, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje vzdělávací obor Výchova ke zdraví výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řídit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života.

Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Pro pohybové vzdělávání je charakteristické rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení.

V povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného či volitelného předmětu, jehož obsah vychází z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova (jako adekvátní náhrady povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém usnadňuje život, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravit a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně

zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.7.1 Tělesná výchova

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků. Je hlavním zdrojem pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu. Žáci si osvojují nové pohybové dovednosti, ovládnutí i využití různého sportovního náčiní a náradí. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti i zdravotní a pohybová omezení. Tělesná výchova vede žáky do pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám. Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy.

Činnosti ovládající zdraví význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při Tělesné výchově, bezpečnost při pohybových činnostech.

Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti.

Činnosti podporující pohybové učení komunikace v Tělesné výchově, organizace při Tělesné výchově, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech.

Organizace žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází ke závěrečnému zklidnění relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Tělesná výchova jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- učíme žáky cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změřit základní pohybové výkony a porovnávat je s předchozími
- informujeme žáky o aktivitách a sportovních akcích
- umožňujeme žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti a výsledky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky v duchu fair play (dodržují pravidla, učí se pracovat v týmech, respektují opačné pohlaví)
- učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- spolupracujeme v týmech při pohybových činnostech a soutěžích
- učíme žáky reagovat na základní povely a pohyby
- vedeme je k tomu, aby sami zorganizovali pohybové soutěže
- učíme děti k vzájemnému naslouchání

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k manuální zručnosti, uplatňování zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech, ke správnému používání pomůcek

Kompetence k řešení problémů

- hledáme více způsobů řešení
- všichni řešíme situaci vzniklou během vyučování
- vyslechneme názor druhého, dodáváme žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

- podílíme se na realizaci pravidelného pohybového režimu, přiměřené samostatnosti a vůli pro zlepšení své zdatnosti, pohybovou činnost spojujeme se zdravím
- vedeme žáky ke kritickému myšlení, hodnocení cvičení

- učíme žáky být ohleduplní a taktní

Kompetence digitální

Žák

- seznamuje se s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí).
- poznává jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit
- zaznamenává a sleduje si minimální denní limity, které vedou k zlepšování zdravotně orientované zdatnosti.
- aktivně si rozvíjí a zlepšuje zdravotně orientovanou zdatnost pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji k měření základních pohybových výkonů a porovnává je s předchozími výsledky.
- připravuje trasy a činnosti v přírodě, organizuje si pohybovou aktivitu sobě, ale i ostatním.
- získává informace v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště.
- provádí kompenzační cvičení, která snižuje zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií.

Vyučovací předmět Tělesná výchova je realizován v 1. - 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně.

Vzdělávací obsah: 1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Realizuje se v naplňování svých potřeb, a zároveň respektuje potřeby druhých.	TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
Používá pohyb jako formu sebevyjádření, učí se kooperaci a uvědomuje si zodpovědnost za své zdraví.	<i>TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost</i>
	TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
	TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
	TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
	<i>TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách</i>
	TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
	<i>TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů</i>

Vzdělávací obsah: 2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Realizuje se v naplňování svých potřeb, a zároveň respektuje potřeby druhých.	TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti <i>TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu</i>
Používá pohyb jako formu sebevyjádření, učí se kooperaci a uvědomuje si zodpovědnost za své zdraví.	TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením <i>TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením</i>
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.	TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her <i>TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</i>
Umí poskytnout první pomoc.	TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka <i>TV-5-1-04 uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti</i>
Pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti <i>TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti</i>
Dle svých předpokladů zvládá některou z plaveckých technik.	TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví <i>TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla zvládá podle pokynů základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy</i>
	TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví;

	cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
	TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy
	TV-5-1-09 změní základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
	TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace
	TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti
	TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané školní výstupy a učivo žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Využívá sebeřízení k naplňování svých potřeb. Na základě informací kriticky uvažuje o rizicích spojených se zneužíváním psychoaktivních látek.	TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program <i>TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí</i>
	TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly <i>TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy</i>
	TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší <i>TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem</i>

	<p>TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p><i>TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu</i></p> <p><i>chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změní úroveň své tělesné zdatnosti</i></p>
--	--

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané školní výstupy a učivo žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Používá pohyb jako formu sebevyjádření, poznává možnosti svého těla a tvořivě je aplikuje ve hře a jiných činnostech.	<p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p><i>TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i></p>
	<p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p> <p><i>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</i></p>

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané školní výstupy a učivo žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky spolupráce, týmový duch, pomáhá druhým, respektuje jedinečnost každého člověka a umí si vymezit své hranice.	<p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p><i>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</i></p>
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje a turistické akce na úrovni školy.	<p>TV-9-3-02 naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p><i>TV-9-3-02p naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</i></p>

	<p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p><i>TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i></p>
	<p>TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p><i>TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka</i></p>
	<p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p><i>TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je</i></p>
	<p>TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p><i>TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</i></p>
	<p>TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>

5.7.2 Výchova ke zdraví

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší žákům základní povědomí o zdravém způsobu života. Žáci poznávají sami sebe, seznamují se s různým nebezpečím, které ohrožuje jejich zdraví, osvojují si způsoby chování a rozhodování, získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Žáci se seznamují s nebezpečím návykových látek, učí se odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v mimořádných situacích. Žáci si upevňují hygienické, stravovací i jiné návyky.

Rozšiřují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků a vztazích mezi lidmi. Zahrnuje mj. i sexuální výchovu žáků, a to nejen z hlediska biologického, ale i sociálního a psychologického.

V předmětu Výchova ke zdraví jsou zařazena Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Mediální výchova, Enviromentální výchova, Multikulturní výchova

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat informace z různých zdrojů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k spolupráci ve skupinách, k vytváření příjemné atmosféry v týmu

- diskutují ve třídě vedeme žáky k upevnění dobrých mezilidských vztahů, ohleduplnosti a úcty
- formujeme osobnost žáka v otázkách rodiny a lidské sexuality

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k získání dovednosti efektivně diskutovat

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k estetickému cítění (v péči o sebe, v péči o prostředí, kde se pohybují)
- na základě modelových situací si žáci prakticky osvojují správné postupy první pomoci

Kompetence k řešení problémů

- hledáme více způsobů řešení daného problému
- učíme žáky odmítnout škodlivou látku
- seznamujeme žáky s mimořádnými a krizovými situacemi formou diskuse, vyvozujeme příklady odpovědného jednání

Kompetence občanské

- vštěpujeme základní principy chování vycházející ze základních společenských norem
- učíme žáky povinnosti postavit se proti psychickému a fyzickému násilí
- vedeme žáky k ekologickému chování

Kompetence digitální

Žák

- seznamuje se s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí).
- poznává jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit.
- zaznamenává a sleduje si minimální denní limity, které vedou k zlepšování zdravotně orientované zdatnosti.
- aktivně si rozvíjí a zlepšuje zdravotně orientovanou zdatnost pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji k měření základních pohybových výkonů a porovnává je s předchozími výsledky.

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je realizován v 6. a 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah: 2. stupeň

Očekávané školní výstupy a učivo žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Věnuje pozornosti tomu, co ve svém životě chce a ne tomu, co ve svém životě nechce. Důvěřuje sám sobě a signálům svého těla.	VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě <i>VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny</i>
Rozvíjí svoji emoční a sociální inteligenci podle svých schopností a dispozic, a umí je uplatnit v praktických situacích.	VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu

<p>Uvědomuje si základní životní potřeby (tělesné, duševní a sociální). Umí je pojmenovat a nenásilně komunikovat. A tím naplňuje potřeby i potřeby druhých ve shodě se zdravím.</p> <p>Uvědomuje si zodpovědnost za své zdraví, umí sdílet informace o zdraví s ostatními a diskutuje o aspektech zdraví včetně vlivu stravy a životního stylu. Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.</p> <p>Umí pracovat s vlastní energií, využívá ji na své optimum. Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, čímž předchází stresovým situacím.</p> <p>Orientuje se v otázce sexuality v souvislosti se zdravím, vztahy a pozitivními životními cíli a odpovědného sexuálního chování.</p> <p>Na základě informací kriticky uvažuje o rizicích spojených se zneužíváním psychoaktivních látek, s užíváním internetu, umí rozeznat prvky manipulace a násilí.</p> <p>Chová se odpovědně v silniční i železniční dopravě. Dokáže poskytnout první pomoc.</p> <p>Odolává manipulaci a je schopen se jí bránit nenásilnou komunikací</p>	<p>(vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p> <p>VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví <i>VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím</i></p> <p>VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví <i>VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví</i></p> <p>VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví <i>VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy</i></p> <p>VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p> <p>VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky <i>VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování</i></p> <p>VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc <i>VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem</i></p>
--	--

	<p>VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p> <p>VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p> <p>VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p> <p>VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p> <p>VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p> <p><i>VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy</i></p> <p>VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p> <p><i>VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí</i></p> <p>VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>
--	--

	<p><i>VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla</i></p> <p>VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p> <p><i>VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel</i></p>
--	---

5.8 Člověk a svět práce

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protíváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné

Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů:

- Práce s technickými materiály
- Design a konstruování
- Pěstitelské práce a chovatelství
- Provoz a údržba domácnost
- Příprava pokrmů
- Práce s laboratorní technikou
- Využití digitálních technologií
- Svět práce

Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž tematický okruh Svět práce je povinný a z ostatních školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů minimálně jeden další okruh. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.8.1 Pracovní činnosti

Předmět Pracovní činnosti vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za výsledky své práce. Žák si osvojí základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí. Naučí se zorganizovat a naplánovat si svoji práci a využívat k tomu vhodných pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek. Pracovní činnost vede žáky k tvořivosti a kooperaci při objevování a poznávání okolního světa. Pracovní činnost vede žáky k orientaci v různých oborech lidské činnosti a připravuje ho pro další životní a profesní orientaci.

Vzdělávací obor Člověk a svět práce je na 1. stupni rozčleněn na čtyři tematické okruhy:

Práce s drobným materiálem

Žák při jednoduchých činnostech vytváří výrobky z tradičních i netradičních materiálů a zkoumá jejich vlastnosti.

Konstrukční činnosti

Žák zvládne při práci s různými typy stavebnic jejich montáž a demontáž. Pracuje sám podle návodu nebo náčrtu.

Pěstitelské práce

Žák pozoruje přírodu, naučí se pečovat o nenáročnou pokojovou rostlinu. Pod vedením učitele provádí sám jednoduché pěstitelské činnosti. Žák dodržuje zásady bezpečnosti.

Příprava pokrmů

Žák se naučí připravit jednoduché pokrmy studené kuchyně. Dodržuje zásady správného stolování a společenského chování.

Do obsahu vzdělávacího předmětu Pracovní činnosti je začleněno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům realizovat své vlastní nápady a tím podněcujeme jejich samostatnost a tvořivost
- výuku vždy zajímavě motivujeme a tím probouzíme aktivitu žáků

Kompetence sociální a personální

- podporujeme skupinovou výuku
- volíme různorodé formy práce
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke kreativitě
- vedeme žáky k manuální zručnosti

Kompetence občanské

- podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur a náboženství

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologie tak, aby mu usnadnila práci, aby si zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.
- ovládá běžně používaná zařízení, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti.
- získává, vyhledává data a informace, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je realizován v 1. - 5. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah: 1. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozeznává různé materiály tradiční i netradiční.	ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	<i>ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</i>
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii, volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy <i>ČSP-3-1-02p pracuje podle slovního návodu a předlohy</i>
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi <i>ČSP-3-2-01p zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</i>
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti a volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování <i>ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky</i>
	ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny <i>ČSP-3-3-02p pečuje o nenáročné rostliny</i>
	ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování <i>ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování</i>
Při všech činnostech používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení a dodržuje vymezená pravidla.	ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování <i>ČSP-3-4-02p chová se vhodně při stolování</i>

Vzdělávací obsah: 2. období

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
	ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
	ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic <i>ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii</i>
	ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu <i>volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</i>
	ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu <i>ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění</i>

Rozeznává různé materiály tradiční i netradiční.	ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž <i>ČSP-5-2-01p provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</i>
Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu <i>ČSP-5-2-02p pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</i>
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii, volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu <i>ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky</i>
Zná základní lidové zvyky, tradice a řemesla.	ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování <i>ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování</i>
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti a volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
Připraví samostatně jednoduchý pokrm.	ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní <i>ČSP-5-3-03p volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</i>
Při všech činnostech používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení a dodržuje vymezená pravidla.	ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu <i>ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zbradě</i>
Orientuje se v základním vybavení kuchyně.	ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně <i>ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně</i>
	ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm <i>ČSP-5-4-02p připraví samostatně jednoduchý pokrm</i>
	ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování <i>ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování</i>
	ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

	<i>ČSP-5-4-04p udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni uplatňuje zásady správné výživy</i>
--	---

5.8.2 Člověk a svět práce

Žáci se učí získávat základní uživatelské dovednosti v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do kontaktu s lidskou činností a technikou. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky.

Předmět Člověk a svět práce obsahuje osm tematických okruhů RVP ZV Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce, chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií a Svět práce.

Tematický okruh Práce s technickými materiály a Design a konstruování je obsahem učebního bloku Technické práce.

Tematický okruh Provoz a údržba domácnosti a Příprava pokrmů je obsahem učebního bloku Domácnost.

Tematický okruh Využití digitálních technologií je obsahem učebního bloku Digitální technologie.

Tematický okruh Svět práce je obsahem učebního bloku Volba povolání.

Tematický okruh Pěstitelské práce, chovatelství a Práce s laboratorní technikou je obsahem učebního bloku Pěstitelské práce, chovatelství.

TECHNICKÉ PRÁCE, DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si manuální a praktické dovednosti. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit svou práci samostatně i v týmu. Užívají technickou dokumentaci, řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a náradí. Osvojují a dodržují obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci. Technické práce vedou žáky k orientaci v různých oborech lidské činnosti a připravují je na další životní a profesní orientace.

Do vzdělávacího obsahu učebního bloku Technické práce jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto učebním bloku směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům rozvíjet jejich představivost, technické a tvořivé myšlení, řešit jednoduché technické úkoly, zhotovovat výrobky, makety, modely.
- seznamujeme žáky s materiály, náradím, nástroji a pomůckami
- žáci si vytváří přehled o dostupných moderních technologiích a vývoji digitální techniky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k hygieně práce, bezpečnosti práce a ochraně zdraví

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému vyjadřování s jasně vymezenými pojmy technických názvosloví

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k manuální zručnosti, učíme žáky používat při práci vhodné nástroje, nářadí, pomůcky a technologické kázni Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky k hledání více způsobů řešení daného úkolu při práci s technickými materiály a výběru pomůcek a nástrojů

Kompetence řešení problémů

- žák umí rozpoznat a vyřešit problém s digitální technikou, umí ovládat elektrotechnická zařízení v domácnosti
- je schopen analyzovat problémy s vedením rozpočtu domácnosti

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologie tak, aby mu usnadnila práci, aby si zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.
- ovládá běžně používaná zařízení, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti.
- získává, vyhledává data a informace, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

DOMÁCNOST

Žáci se učí pracovat a osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky spojené s provozem domácnosti. Osvojují si pracovní postupy při různých činnostech v domácnosti. Učební blok má výrazným způsobem formovat přípravu žáků na rodinný život a životní role, podílet se na vyjádření žádoucích postojů ke zdravému způsobu života a pozitivně ovlivnit jejich vztah k práci. Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieně při práci.

Do vzdělávacího obsahu učebního bloku Domácnost jsou zařazena průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto učebním bloku směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- naučíme žáky ovládat jednoduché pracovní postupy při činnostech v domácnosti, bezpečně obsluhovat základní spotřebiče, bezpečně zacházet se základními čistícími prostředky, ovládat základní postupy při přípravě pokrmů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kulturnímu a společenskému chování při stolování a umět poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni

Kompetence komunikativní

- budujeme pravidla vzájemné komunikace

Kompetence pracovní

- učíme žáky organizaci práce a pracovního prostoru
- vedeme žáky k zásadám zdravé výživy

- připravujeme pokrmy studené i teplé kuchyně

Kompetence k řešení problémů

- hledáme více způsobů řešení při výběru a zpracování potravin

Kompetence občanské

- vedeme žáky k ekologickému myšlení
- třídíme domácí odpad

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologie tak, aby mu usnadnila práci, aby si zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.
- ovládá běžně používaná zařízení, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti.
- získává, vyhledává data a informace, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ.

Žáci se učí pozorování přírodnin a přírodních jevů přímo v terénu, ale také v umělých podmínkách v učebně. Kromě botaniky a zoologie se zaměřuje také na ekologii ve smyslu pozorování vazeb mezi živými organizmy a neživým prostředím a živých organismů mezi sebou navzájem. Dotýká se také témat spojených s ochranou životního prostředí.

Do vzdělávacího obsahu učebního bloku Domácnost jsou zařazena průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Kompetence k učení:

- podporujeme tvořivost a samostatnost žáka, motivujeme žáka k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost, učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- při hodnocení používáme převážně prvky pozitivní motivace

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky nebát se problémů, vytváříme modelové situace a učíme žáky hledat různé způsoby jejich řešení
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- vedeme žáky k prezentaci své práce
- korigujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učíme žáky pracovat v týmech, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke kamarádkému chování a poskytování vzájemné pomoci
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- důsledně vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, poskytujeme žákům prostor k adaptaci na nové pracovní podmínky

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologie tak, aby mu usnadnila práci, aby si zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.
- ovládá běžně používaná zařízení, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti.
- získává, vyhledává data a informace, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

VOLBA POVOLÁNÍ

Žák se učí dovednosti nezastupitelné při jeho rozhodování o důležitých životních krocích a při plánování své budoucnosti. Učební blok připravuje žáky na přechod ze základní školy na střední školy a do zaměstnání, učí je přebírat osobní odpovědnost za vlastní rozhodování.

Rozšiřuje poznatky o světě práce žák se orientuje v pracovních činnostech vybraných profesí, dokáže posoudit své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání, využívá profesní informace a poradenské služby. Vedeme žáky, aby se naučili poznávat vlastní přednosti, možnosti i omezení ve vztahu k vybraným povoláním.

Do vzdělávacího obsahu učebního bloku Volba povolání je začleněno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto učebním bloku směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby byli zodpovědní za své učení a vzdělávání
- učíme žáky, aby si dle svých zájmů, představ, ale i hranic (intelektových, povahových, zdravotních) dokázali vybrat správné povolání
- žáci se učí získat informace k volbě povolání, např. konzultace s výchovným poradcem, při exkurzích, v informačních a poradenských službách na úřadu práce a v pedagogicko-psychologické poradně

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky kriticky hodnotit svoji práci i práci týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků v různých situačních hrách, prostřednictvím diskusí, dialogu

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k získání dovedností efektivně diskutovat, např. besedy s pracovníky úřadu práce, zástupci středních škol
- učíme žáky reálně hodnotit své znalosti, dovednosti a schopnosti (týmová cvičení, hry, scénky)

Kompetence pracovní

- žáci rozlišují požadavky pro jednotlivá povolání, umí je využívat při vlastním výběru své budoucí profese
- žáci samostatně vyhledávají informace, tisk, internet apod.
- vytváříme takové modelové situace (hrou, diskusí, testem), ve kterých žáci odhalují své pozitivní i negativní vlastnosti, schopnosti, dovednosti a na základě těchto zkušeností se rozhodují o své budoucí profesní orientaci

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky odhadnout své možnosti a síly při řešení různě obtížných úkolů, uvědomit si následky řešení a převzít zodpovědnost za svá rozhodnutí
- žáci si zdokonalují práci s informacemi ze všech zdrojů (ústní, tištěné, elektronické), aby je uměli jak vyhledávat a využívat, tak také třídit
- vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení problému, k vyslechnutí názoru druhých

Kompetence občanské

- vštěpujeme žákům základní principy chování vycházející ze základních společenských norem
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností žáka, studenta, zaměstnance, zaměstnavatele

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologie tak, aby mu usnadnila práci, aby si zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.
- ovládá běžně používaná zařízení, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti.
- získává, vyhledává data a informace, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Učební blok Technické práce, Digitální technologie, Domácnost, Pěstitelské práce chovatelství a Volba povolání je realizován v 7. - 9. ročníku v rozsahu 0,5 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah: 7. až 9. ročník

TECHNICKÉ PRÁCE

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň <i>ČSP-9-1-01p provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</i>

Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí <i>ČSP-9-1-02p řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</i>
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost <i>ČSP-9-1-03p organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</i>
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku <i>ČSP-9-1-04p užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</i>
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím;	ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model <i>ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model</i>
Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.
Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení <i>ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</i>
Poskytne první pomoc při úrazu	ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky <i>ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu</i>

<p>Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava</p> <p>Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením</p> <p>Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení</p> <p><i>ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení</i></p>
	<p>ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava</p> <p><i>ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb</i></p>
	<p>ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením</p>
	<p>ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu</p>

DOMÁCNOST

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.</p> <p>Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů, provádí drobnou domácí údržbu.</p> <p>Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče, připraví jednoduché pokrmy.</p>	<p>ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví</p> <p><i>ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví</i></p>
	<p>ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů</p> <p><i>ČSP-9-4-02p ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů</i></p>
	<p>ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu</p> <p><i>ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti</i></p>
	<p>ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem</p>

	<i>ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií</i>
	ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče <i>ČSP-9-5-01p používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</i>
	ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy <i>ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy</i>
	ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti <i>ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu</i>
	ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni <i>ČSP-9-5-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</i>

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. Prakticky využívá vhodné pracovní postupy, a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů. Při všech činnostech používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení a dodržuje vymezená pravidla. Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty Provádí jednoduché pěstitelské činnost Dodržuje kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin <i>ČSP-9-3-01p volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</i>
	ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu <i>ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě</i>
	ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu <i>ČSP-9-3-03p používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</i>
	ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

	<p><i>ČSP-9-3-04p prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</i></p>
	<p>ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty</p> <p><i>ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami</i></p>
	<p>ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů.</p> <p><i>ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu</i></p>
	<p>ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl</p>
	<p>ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci</p>
	<p>ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci</p> <p><i>ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech</i></p>
	<p>ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři</p> <p><i>ČSP-9-6-05p poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři</i></p>

VOLBA POVOLÁNÍ

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí <i>ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách</i>
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného dalšího vzdělávání a umí při tom využít různé zdroje informací. Uvědomuje si svoje silné i slabé stránky a umí o nich diskutovat.	ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy <i>ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života</i>
Orientuje se v různých oborech lidské činnosti, objevuje svoje talenty a učí se je rozvíjet, poznává sám sebe a buduje si zdravou sebeúctu	ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání <i>ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání</i>
	ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce <i>ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání</i>

5.9 Volitelné předměty

5.9.1 Seminář z českého jazyka a matematiky

Předmět Seminář z českého jazyka a matematiky směřuje k získání hlubšího vztahu žáka k českému jazyku a matematice, též k dokonalejšímu osvojení již probraného učiva. Žák pracuje se všemi dosavadními znalostmi a poznatky, rozvíjí je a směřuje k jejich vědomému používání v praxi. Žák zlepšuje své vyjadřovací, komunikační i písemné dovednosti a schopnosti, učí se úzce spolupracovat se spolužáky na společných praktických úkolech. Má si osvojit větší samostatnost v užívání znalostí a dovedností. Zajímavé, problémové a praktické úkoly rozvíjejí žákův úsudek, zároveň prohlubují jeho zájem a znalosti, které umí využít v praxi. V 9. ročníku předmět umožňuje žákům přípravu ke studiu na střední škole. Žáci se seznámí s principem přijímacích testů, typologií otázek a s dalšími formami testů, jsou vedeni k samostatnému a zodpovědnému přístupu při přípravě na přijímací zkoušky.

V případě potřeby jsou žáci děleni na pracovní skupiny.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Seminář z českého jazyka a matematiky jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům vyhledávat, zpracovávat a používat informace z různých zdrojů
- poskytujeme využívání dané dovednosti i v jiných oblastech
- podporujeme u žáka rozvoj abstraktního a logického myšlení při řešení matematických problémů
- zadáváme úlohy, při kterých žák může volit různé postupy, porovnávat a hodnotit výsledky své práce

Kompetence k řešení problému

- snažíme se žáky přimět k hledání různých způsobů řešení
- vedeme je k aktivnímu přístupu při řešení problémů a ke snaze vyslechnout názory druhých
- učíme žáky nebát se problému (hledat pomoc v učebnicích, ve vzájemné spolupráci se spolužáky, učitelem)
- vedeme žáky k rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, aplikaci známých postupů řešení, vyhodnocování správnosti výsledku

Kompetence komunikativní

- ukazujeme žákům zásady diskuse a učíme je přijímat argumenty všech zúčastněných v diskusi
- vedeme je k uvědomování si i nonverbální komunikace a k jejímu používání
- vedeme žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- vedeme žáky k zvládnutí argumentovat a obhajovat své způsoby řešení, poučit se od druhých a naslouchat učiteli

Kompetence sociální a personální

- formy práce volíme se zřetelem na různorodost kolektivu, žák si uvědomuje jeho různost, učí se umění respektovat odlišné názory, naslouchat druhým
- volíme často práci ve skupině

Kompetence občanské

- informujeme žáky o historickém a kulturním vývoji, o jejich začlenění do občanské společnosti
- odkryváme jim poznávání a respektování odlišných politických a náboženských názorů, pomáháme jim v orientaci jejich nazírání na svět, na odlišné kultury

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k rozlišení estetické a kvalitativní hodnoty své hotové práce
- snažíme se je přimět ke koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení, k řešení praktických cvičení v navozených situacích

- vedeme k manuální zručnosti, preciznosti práce a rozvoji osvojení technické gramotnosti

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Vyučovací předmět Seminář z českého jazyka a matematiky je volitelný v 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah: 9. ročník

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Dokáže vyjádřit svůj názor a zapojit se do diskuze.	ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
Rozumí textu a je schopen formulovat a zaznamenat jeho hlavní myšlenky	ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu v komunikační situaci. Umí vhodně formulovat dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
Má základní přehled o české a světové literatuře, zná základní literární druhy a žánry.	ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
	ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo

	<p>ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží</p> <p>ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>
<p>Základní dovednosti, získané v ŠVP vzdělávacího obsahu, žák rozšiřuje, dává do souvislosti s praxí a umí je použít v reálných situacích.</p>	<p>M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p> <p>M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</p> <p>M-9-2-02 porovnávat soubory dat</p> <p>M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p> <p>M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p> <p>M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>

5.9.2 Dramatická výchova

Předmět Dramatická výchova pracuje se základními výrazovými prostředky divadelního sdělení, kterými jsou lidské tělo a hlas, kultivuje je a směřuje k jejich vědomému používání v procesu dramatické tvorby i v běžné komunikaci. Tento předmět rozvíjí herní, komunikační, empatické dovednosti a schopnosti za pomoci tvůrčích aktivit jednotlivce, ale i kolektivní dramatické tvorby. Osobnostní a sociální výchova je průřezové téma, s kterým spolupracuje nejvíce, žákům umožňuje vyjadřovat a prezentovat své postoje, přijímat role a zkoumat témata a situace na základě vlastního jednání. Dále se snaží v žácích potlačit stud, překonat jej a projevit "herecké" nadání, též podporuje správné vyjadřování, mluvení, artikulování, umění uvolnit se a být přirozený i v hraném projevu.

Metody a formy práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – práce v týmu, kolektivní práce, skupinové vyučování, individuální práce.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Dramatická výchova jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- doprováíme každému žákovi zažít úspěch
- hodnotíme žáky tak, aby byli schopni vnímat svůj vlastní pokrok
- často hodnotíme kladně, abychom podpořili motivaci žáka pro další spolupráci s ostatními
- umožňujeme žákovi poznávat vlastní pokroky a uvědomovat si překážky, které mu brání v učení

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáka k samostatnému řešení běžných životních situací a překonávání překážek přiměřeně k svým možnostem
- vedeme žáka k tomu, že dokáže popsat problém a svěřit se s ním, svede požádat o radu a řídit se jí
- přivádíme žáka k samostatnosti a k dovednosti zorganizovat si vlastní činnost

Kompetence komunikativní

- směřujeme žáka k srozumitelnému vyjadřování v ústním projevu, k vedení dialogu, správnému vyslovování, artikulování, k správné dikci a užívání řádné větné melodie
- podněcujeme žáka k vyjadřování svých názorů a postojů a k jejich obhajování vhodnou formou
- Kompetence sociální a personální
- přivádíme žáka k respektování práce v týmu, k účinnému ovlivňování kvality společné práce
- snažíme se u žáka upevňovat dobré mezilidské vztahy, udržovat a navazovat vztahy s vrstevníky, respektovat jiné lidi
- srozumíme žáka s jeho zodpovědností za výsledky společné práce

Kompetence občanské

- vedeme žáka k respektování společenské normy a pravidel soužití, k znalosti základních práv a povinností občanů
- prezentujeme spolu se žáky výsledky naší společné práce formou divadelních představení ve škole pro spolužáky, eventuelně pro rodiče

Kompetence pracovní

- navozujeme schopnost koncentrovat se na pracovní výkon a jeho dokončení
- podněcujeme žáka k řešení praktických cvičení v navozených situacích

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Vyučovací předmět Dramatická výchova je volitelný od 8. do 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně, po dobu trvání jednoho školního roku z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah: 8. až 9. ročník

Základní předpoklady dramatického jednání

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
---	-----------------------------

Zvládá psychosomatické, herní a sociálně komunikační dovednosti	DV-9-1-01 uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla DV-9-1-02 propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých
---	--

Proces dramatické a inscenační tvorby

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Ovládá sociálně komunikační dovednosti Nalézají náměty a témata v dramatických situacích Rozeznávají typologii postav Zvládá herní dovednosti – vstup do role, jevištní postava, struktura herní a jevištní situace	DV-9-1-03 rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí DV-9-1-04 prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt; uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou DV-9-1-05 přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku

Recepce a reflexe dramatického umění

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Rozlišuje prvky dramatu, rozpozná základní dramatické žánry, základní divadelní druhy Hodnotí kriticky dramatická díla a současnou mediální tvorbu Seznámí se s vybranými osobnostmi české a světové dramatické tvorby	DV-9-1-06 rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu; pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky; kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu

5.9.3 Literatura ve filmu

Volitelný předmět Literatura ve filmu seznamuje žáky s vývojem světové kinematografie jako významné a specifické součásti kulturní tvorby 20. století a je zaměřen především na filmové adaptace významných děl světové i české literatury. Předmět vede žáky k tomu, aby byli schopni se orientovat v kvalitativně různorodé české a světové filmové tvorbě. Jeho součástí je zasazení každého filmového díla do historického a společenského kontextu a podrobný rozbor po každé projekci: záměr tvůrců, jeho společenský dosah, působení na diváka a vyjádření základní myšlenky.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Literatura ve filmu jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky respektovat názory jiných

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky diskutovat, formulovat své myšlenky v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k tomu, aby se dokázali vcítit do situací ostatních lidí
- Učíme žáky, jak získat informace o historickém a kulturním vývoji a jeho vlivu na uměleckou tvorbu
- Učíme žáky, jak získat povědomí o významu demokracie jako prostředku pro lidskou i uměleckou svobodu

Kompetence k učení

- Učíme žáky vyhledávat a třídit informace a systematizovat

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Vyučovací předmět Literatura ve filmu je volitelný v 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah: 9. ročník

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
učí se respektovat názory jiných	ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
prohlubuje se jeho estetické cítění	FAV-9-1-12 formuluje názor na vybrané filmové/audiovizuální dílo a porovnává ho s názorem ostatních
učí se o uměleckých sděleních přemýšlet, diskutovat a vyvozovat z nich závěry	FAV-9-1-13 v diskusi zaujímá postoj k zobrazovaným etickým hodnotám a estetickým kvalitám sledovaného filmu nebo televizního programu
naučí se vnímat umělecká díla v širších souvislostech	ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

5.9.4 Čtenářský klub

Předmět Čtenářský klub směřuje k získání hlubšího vztahu žáka ke čtenářství, lásce ke knihám, také budování pevných čtenářských návyků. Skrze seznamování s žánrově diferencovanou literaturou, možností začíst se či někdy jen poslouchat, si žáci vytvářejí přirozený přehled o literatuře, se kterou by se možná v běžném životě nikdy nesetkali.

Žák pracuje se všemi dostupnými prostředky, které v něm mají utvrdit vztah ke čtení a lásku ke knihám. Učí se rozpoznávat strukturu literárního díla, seznamuje se s jazykovým, tematickým a kompozičním plánem literárního díla.

Žák rozvíjí svou fantazii, rozšiřuje svou slovní zásobu, seznamuje se se všemi rovinami jazyka i schopností kognitivní, texty dokáže zhodnotit, hovořit o nich, předat dál, doporučit. Také se učí toleranci vůči názorům druhých.

Má si osvojit pevné čtenářské návyky, skrze pravidelné návštěvy se seznámí s knihovnickými centry školním, městským, obecním; stane se tak součástí čtenářského společenství.

Čtenářský klub bude využívat prostory třídy či školní knihovny, která spolupracuje s projektem MAP, díky kterému se fond školní knihovny rozšířil o zajímavé a žánrově pestré tituly, dále také jednotlivá oddělení a nabídku Chomutovské knihovny, případně jiné další vhodné prostory.

TŘI PILÍŘE KLUBOVÉ PRÁCE

1. Sdílení vlastního čtenářství spolu s doporučováním si četby navzájem (zde klademe důraz na vrstevnické doporučování, které je hlavním faktorem při výběru knihy a v motivaci k četbě vůbec)
2. "Odcházej domů s knihou" půjčování knih domů – podle jasně daných pravidel
3. „Čti si přímo v klubu“ během samotné schůzky s důrazem na samostatné čtení knih dle vlastního výběru formou dílny čtení.

(Definice Třech pilířů byly s laskavým svolením vedoucí manažerky Evy Bělinové převzaty z charakteristiky projektu Čtenářských klubů – Nové školy o. p. s., <https://new.ctenarskekluby.cz/kdo-jsme/nase-mise>)

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Čtenářský klub jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí, především:

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení, k získávání dovednosti efektivně diskutovat
- vedeme žáky k uvědomění si projevu neverbální komunikace
- rozšiřujeme slovní zásobu žáků
- vedeme žáky k umění naslouchat druhým a vhodně reagovat, budujeme pravidla pro vzájemnou komunikaci

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
- vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

Vyučovací předmět Čtenářský klub je volitelný od 8. do 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně, po dobu trvání jednoho školního roku z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah: 8. až 9. ročník

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
	ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
Umí vhodně formulovat dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
Umí vyhledávat informace v různých typech informačních zdrojů.	ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
Dokáže vyjádřit svůj názor a zapojit se do diskuze.	ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
Rozumí textu a je schopen formulovat a zaznamenat jeho hlavní myšlenky.	ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát

5.9.5 Školní časopis

Volitelný předmět Školní časopis má několik částí: teoretickou, praktickou – technickou a praktickou – tvůrčí. Žáci se seznámí s teorií a základy mediální výchovy, které lze aplikovat pro praktickou činnost. Proberou vnímání, stavbu a tvorbu mediálních sdělení a zásady novinářské práce. Rovněž se seznámí ze základními novinářskými žánry. V další části se žáci se seznámí s počítačovými programy pro sazbu dokumentů a úpravu fotografií. Třetí část je věnována praktické tvorbě novin – žáci se si vyzkouší vlastní tvorbu článků na počítači, seznámí se s grafickými zásadami tvorby novinových stránek sazbu autorských materiálů na stránky.

Žáci jsou vedeni k samostatné tvůrčí práci – vymyslí témata, které prostřednictvím školního časopisu informují o aktuálním dění ve škole a úspěších žáků školy v různých soutěžích, tato témata zpracovávají do článků. Přináší názory a postřehy žáků i učitelů na život ve škole

Postupně se naučí vytvářet nejen jednotlivé strany, ale uvažovat koncepčně o časopisu jako celku.

Vyučování probíhá nejprve v běžné, později v počítačové učebně. Při přípravě časopisu žáci využívají dostupnou informační a komunikační techniku. Informace samostatně vyhledávají a posuzují. Předmět vede žáky ke kreativě, učí je pracovat samostatně i v týmu, nést zodpovědnost za výsledky práce celého realizačního týmu.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Školní časopis jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova.

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k osvojování zásad mediální tvorby
- Učíme žáky poznat základní novinářské žánry a vytvářet je
- Směřujeme žáky k dodržování pravopisných zásad

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k týmové práci

Kompetence komunikativní

- Směřujeme žáky k volbě témat a žánrů článků
- Učíme žáky argumentovat
- Podněcujeme žáky k diskuzi a respektu k jiným názorům

Kompetence pracovní

- Seznamujeme žáky s mediální technikou a učíme je osvojit si práci s ní

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
- vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

Vyučovací předmět Školní časopis je volitelný od 8. do 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně, po dobu trvání jednoho školního roku z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah: 8. až 9. ročník

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Umí sestavit mediální sdělení za použití různých technických prostředků, za dodržení estetických a typografických pravidel	ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
Prezentuje získané informace veřejnosti	ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě
Využívá pro psaní poznatky o jazyku a stylu	ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

5.9.6 Jazyky hrou

Obsahové, časové a organizační vymezení komunikace v cizích jazycích patří mezi základní prostředky propojení sama se sebou i se světem, sebevyjádření, rozvíjení tvořivosti a komunikace na všech úrovních. Stěžejní náplní výuky cizího jazyka je především konverzace a mluvený projev s důrazem na emoce jako důležitou a přirozenou, význam slov napovídající a tím čas šetřící součást mluveného projevu. Prostřednictvím hry se tvoří inspirativní a bezpečné prostředí pro sebepoznávání a autentické sebevyjádření založené na důvěře. Předmět Jazyky hrou využívá zejména jazykovou hru jako metodu, která podněcuje zájem o jazyk, kulturu a obyvatele dalších zemí. Zábavným způsobem se snaží přiblížit základy cizího jazyka a prohloubit již získané jazykové znalosti. Jazyková hra usnadňuje komunikaci ve smíšených skupinách, pomáhá překonávat ostych při používání cizího jazyka, obavy z chyb či setkání s rodilými mluvčími. Posiluje schopnost účastníků uvědomovat si nejrůznější způsoby dorozumění.

Podporuje iniciativu a kreativitu žáků, kteří jsou do jazykové hry aktivně zapojeni. Je vhodná pro začátečníky i pokročilé.

Cílem předmětu Jazyky hrou není naučit žáka cizí jazyk, nýbrž mu jazyk přiblížit a zároveň posílit povědomí o vlastním jazyce.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Jazyky hrou jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- výuku vždy vhodně a zajímavě motivujeme a tím probouzíme aktivitu žáků

Kompetence sociální a personální:

- volíme formy a metody práce se zřetelem na různorodý kolektiv třídy

Kompetence komunikační:

- rozvíjíme komunikační dovednosti žáků v cizím jazyce v písemném i ústním projevu

Kompetence občanské

- podporujeme poznávání a respektování odlišných kultur.

Kompetence digitální

Žák

- používá digitální technologie k usnadnění práce, k automatizaci rutinních činností, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a následně poznatky uplatňuje pro zkvalitnění výsledků své práce.
- prezentuje svou práci za pomoci digitálních prostředků.

Vyučovací předmět Jazyky hrou je volitelný od 8. do 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně, po dobu trvání jednoho školního roku z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah: 8. až 9. ročník

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Vede běžnou každodenní konverzaci.	CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
Rozumí otázkám a reaguje na ně dle svých jazykových schopností.	CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
Reaguje na otázky snahou dorozumět se i bez znalosti konkrétní slovní zásoby: neznámá slova se snaží popsat, nahradit, nakreslit či gestikulovat jakýmkoli způsobem s cílem dorozumět se.	CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
Chápe, že podstatou úspěšné komunikace je co nejjednodušší formulování vět.	CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
Nebojí se přiznat, že neporozuměl a klade otázky, dokud nedojde k dorozumění.	CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
	CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
	CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
	CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
	CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

5.9.7 Základy administrativy

Administrativa a korespondence jsou nepostradatelnými prostředky komunikace mezi lidmi. Zabývají se psaním hmatovou metodou na psacím stroji nebo na počítači. Vzdělávací předmět Základy administrativy umožňuje žákům získat základní vědomosti, dovednosti a celkovou orientaci v provádění jednoduchých administrativních prací ve využívání kancelářské techniky tak, jak to vyžaduje běžný život a praxe dnešní společnosti. Předmět Základy administrativy vede žáka cíleně ke zvládnutí základů psaní na stroji (počítači) správnou technikou, k používání technických prostředků v administrativě a osvojené dovednosti využívat v praxi. Předmět je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků, důraz je kladen na přesnost práce, gramatickou správnost v písemném projevu a normalizovanou úpravu textu a písemnosti. Cílem předmětu je efektivní ovládnutí počítačové klávesnice, psaní desetiprstovou hmatovou metodou a základní uživatelské dovednosti u počítače: práce se soubory, základní orientace na internetu, použití textového editoru a tvorba prezentace. Předmět se vyučuje v počítačové učebně. Žáci se učí psát všemi deseti prsty na klávesnici postupně po jednotlivých krocích. Učí se organizovat a hodnotit svou práci samostatně i v týmu. Žáci se naučí, že psát všemi deseti prsty není nuda a že nejlepší je motivovat se vzájemně k lepším výsledkům. Základem je ustálený prstoklad, který se nesmí neustále měnit. Dále se žáci naučí, že nejlepších výsledků dosáhnou pouze pokud budou trénovat denně. Psaní všemi deseti prsty funguje podobně jako

výuka cizích jazyků, vše se postupně zautomatizuje. Součástí výuky bude také učivo klávesových zkratk.

V předmětu Základy administrativy jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto učebním bloku směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům rozvíjet jejich představivost

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k hygieně práce, bezpečnosti práce a ochraně zdraví

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému vyjadřování s jasně vymezenými pojmy

Kompetence pracovní

- učíme žáky organizaci práce a pracovního prostoru
- vedeme žáky k samostatné, tvůrčí práci s ideálním časovým rozvržením
- navozujeme schopnost koncentrovat se na pracovní výkon a jeho dokončení

Kompetence digitální

Žák

- používá digitální technologie k usnadnění práce, k automatizaci rutinních činností, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a následně poznatky uplatňuje pro zkvalitnění výsledků své práce.
- prezentuje svou práci za pomoci digitálních prostředků.

Vyučovací předmět Základy administrativy je volitelný od 8. do 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně, po dobu trvání jednoho školního roku z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah: 8. až 9. ročník

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
Připraví si vlastní náčrt prstokladu	ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
Rozumí nákresu prstokladu	ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s počítačem	ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
Poskytne první pomoc při úrazu	ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu
	ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne

<p>Nácvik držení prstů a těla při psaní na počítačové klávesnici</p> <p>Vyplňování dotazníku, formuláře</p> <p>Vyhotovení písemností (například: žádosti, objednávky, seznamu, pozvánky, jednoduché tabulky)</p> <p>Orientuje se v klávesových zkratkách a chápe jejich význam</p> <p>Seznamuje se se stylizací a úpravou úředních písemností</p> <p>Využívá internetu v administrativě (elektronická pošta)</p> <p>Umí ukládat soubory do složky</p> <p>Umí vkládat symboly do textu seznáme se se styly psaní</p>	<p>první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem</p>
---	--

5.9.8 Zábavná logika

Žáci se seznámí s různými typy slovních, obrázkových, pozičních, manipulačních i kombinovaných úloh, s jednoduchými i složitějšími způsoby šifrování a deskovými hrami, podporujícími logické uvažování a kritické a strategické myšlení.

K vyřešení zadávaných úloh lze dospět logickou úvahou a s uplatněním pouze elementárních jazykových, matematických a vědomostních znalostí. Podstatou předmětu je rozvoj schopnosti správně myslet a usuzovat, tedy vyvozovat závěry na základě daných poznatků a vyhledávat nejlepší možná řešení.

Spolu s uvědoměním si myšlenkových procesů (porovnávání, vyhledávání podle zadaného algoritmu, hledání uspořádání prvků, vztahů a souvislostí, zkoumání systému, postupné doplňování informací, hledání chyb a vylučování) by měl předmět výrazně přispět k naplňování kompetencí k učení, k řešení problémů, komunikativních, sociálních a personálních a pracovních.

Do předmětu Zábavná logika se prolínají průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova

Kompetence k učení

- Motivujeme žáky k osvojování si různých strategií řešení úloh
- Seznamujeme žáky s různými pravidly her

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky hledat vhodné strategie k řešení úloh
- Vedeme žáky k přemýšlení o problémech, které nastanou během řešení úlohy nebo hry

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky přijímat pokyny učitele
- Učíme popsat taktiku, která byla pro úlohu nebo postup ve hře zvolena
- Motivujeme žáky k ochotě předat své zkušenosti ostatním členům skupiny
- jsou schopni požádat o pomoc učitele, své spolužáky

Kompetence sociální a personální

- Směřujeme žáky k rozvíjení spolupráce uvnitř kolektivu

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k šetrnému zacházení s hrami
- Vedeme žáky k pečlivému úklidu her

Kompetence digitální

Žák

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na zdraví.
- používá digitální technologii tak, aby mu usnadnila práci, zautomatizoval si rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil si výsledky své práce.
- volí vhodné postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétním situacím a účelům získávání, vyhledávání, kritickým posuzováním, spravováním a sdílením dat, informací a digitálním obsahem.

Vyučovací předmět Zábavná logika je volitelný od 8. do 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně, po dobu trvání jednoho školního roku z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah: 8. až 9. ročník

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Řeší úlohy logickou úvahou, nalézá různá řešení a postupy	M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
Aplikuje a kombinuje poznatky získané při řešení jiných situací	M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
Dodržuje dohodnutá pravidla a buduje dobré mezilidské vztahy	VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě

5.9.9 Praktika z přírodopisu a chemie

Předmět Praktika z přírodopisu a chemie úzce souvisí se všemi předměty vzdělávacího oboru Člověk a příroda. Svými formami a vymezeným obsahem učiva využívá znalostí a zkušeností získaných v oblastech vzdělávání a nabytých v běžném životě. Umožňuje žákům získat soubor vědomostí, tvořivých schopností a dovedností potřebných pro aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí, k řešení ekologických problémů, ochraně zdraví i profesní orientaci. Praktika z přírodopisu a chemie mohou být vyučována v laboratoři, v kmenových třídách i v terénu.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Praktika z přírodopisu a chemie jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu

Kompetence sociální a personální

- dodržujeme společně dohodnutá pravidla pro práci skupiny i jednotlivce
- podporujeme vzájemnou pomoc v rámci laboratorních a praktických prací, při experimentech, skupinové výuce
- budujeme pozitivní školní a třídní klima

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k dovednosti formulovat své myšlenky a vlastní názory, k vyvozování závěrů a výsledků pokusů, svých pozorování, samostatných prací
- učíme pravidlům vzájemné komunikace a respektování názorů druhých při společné činnosti ve skupině, při prezentaci své činnosti

Kompetence pracovní

- dodržujeme pravidla hygieny a bezpečnosti práce při manipulaci s přírodninami
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- v rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku
- měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky

Kompetence k řešení problémů

- vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence občanské

- vštepujeme základní principy chování v lidské společnosti, dodržování pravidel zdravého životního stylu
- vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků
- učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích

Kompetence digitální

Žák

- bezpečně používá digitální zařízení (PC, notebook, mobilní telefon, tablet) při výuce.
- vyhledává a třídí informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.

Vyučovací předmět Praktika z přírodopisu a chemie je volitelný od 8. do 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně, po dobu trvání jednoho školního roku z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah: 8. až 9. ročník

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Bezpečně se pohybuje v přírodě, poznává ji a umí chránit její hodnoty. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka. Popíše význam zvířat pro lidskou stravu. Popíše odlišnost dopadů chovu zvířat a pěstování rostlin na životní prostředí.	P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody P-9-8-02 Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; plní zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.
Dokáže využít v běžném životě včetně ochrany životního prostředí a v oblasti podpory zdravého životního stylu znalosti o vlastnostech látek. Diskutuje o vlivu člověka na životní prostředí	CH-9-2-06 uvede příklady znečištění vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému
Umí vyhledat zeměpisné informace a zpracovat zeměpisná data.	Z-9-01 Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických materiálů a informačních zdrojů.

	Z-9-1-03 Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.
Pozoruje okolní přírodu a pomocí atlasů a klíčů dokáže určit živé a neživé přírodniny	P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody, P-9-1-04 Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek. P-9-3-04 Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů. P-9-4-02 Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. P-9-6-02 Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek.

5.9.10 Užité umění

Užité umění rozšiřuje a prolíná vzdělávací obor výtvarná výchova a oblast Člověk a svět práce, využívá osvojených žákovských výstupů získaných během dosavadní školní docházky. Tyto rozvíjí a nové pomáhá vytvářet. Je zaměřen zejména na rozvoj jemné motoriky, zručnosti, představivosti a estetického citění.

Obsahem jsou praktické výtvarné techniky s cílem získat zručnost, zvládnout práci s různými materiály, využívat různé techniky.

Žáci se značnou měrou sami podílejí na tvorbě obsahu a podle možností mohou sami vybírat techniky. Všechny práce jsou zaměřeny na podporu kreativity a experimentování s materiály. Techniky jsou voleny tak, abychom využívali i odpadní materiály.

Témata jsou zařazována podle aktuální situace a v návaznosti na konkrétní obsah jednotlivých lekcí. Celkově je předmět zaměřen především na rozvoj kreativity a manuální zručnosti.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Užité umění jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali své přednosti i vlastní nedostatky a učili se s nimi pracovat
- často hodnotíme kladně, abychom podpořili motivaci žáka pro další spolupráci s ostatními

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky najít více způsobů řešení, jsou vedeni k tomu, aby kriticky mysleli a uvážlivě se rozhodovali v různých situacích s vědomím odpovědnosti za svoje rozhodnutí

Kompetence sociální a personální

- vedeme je k tomu, aby: spolupracovali ve skupině, společně tvořili a dodržovali pravidla, pomáhal druhým, oceňoval výsledky práce druhých

Kompetence komunikativní

- budujeme pravidla vzájemné komunikace, aby formulovali samostatně myšlenky při skupinové práci na společném díle, pracovali podle jednoduchého návodu, rozuměli písemným nebo slovním pokynům

Kompetence pracovní

- učíme žáky, aby dodržovali a respektovali pravidla, bezpečnost při práci, správně volili a používali nástroje

Kompetence občanské

- vedeme žáky, aby respektovali, chránili a oceňovali naše tradice, kulturní a historické dědictví
- pomáháme objevovat pozitivní postoj k uměleckému dílu, smysl pro tvořivost
- učíme je respektovat názor druhých, prezentovat výsledky své práce

Kompetence digitální

Žák

- používá digitální technologie k usnadnění práce, k automatizaci rutinních činností, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a následně poznatky uplatňuje pro zkvalitnění výsledků své práce.
- prezentuje svou práci za pomoci digitálních prostředků.

Vyučovací předmět Užití umění je volitelný od 8. do 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně, po dobu trvání jednoho školního roku z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah: 8. až 9. ročník

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru. Využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; Vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci Uplatňuje osobitý přístup k realitě, uvědomuje si možnosti kompozičních postupů Seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy	VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině

<p>Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje, náčiní vzhledem k použitému materiálu.</p> <p>Vytváří společné kompozice v ploše, prostoru, v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.</p> <p>Vnímá souvislost zrakového vnímání a hmatu</p>	<p>ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model</p> <p>ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</p> <p>ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</p> <p>ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p> <p>ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</p> <p>M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech</p> <p>M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p> <p>VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy</p> <p>ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</p> <p>ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy</p> <p>ČSP-9-1-05 a ČSP-5-1-04 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; udržuje pořádek na pracovním místě, poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</p>
---	--

5.9.11 Domácnost – kuchyň a stolování

Žáci se učí pracovat a osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky, získávají další praktické a uživatelské dovednosti spojené s provozem domácnosti. Osvojují si pracovní postupy při různých činnostech v domácnosti. Předmět má ve své komplexnosti formovat přípravu žáků na rodinný život a životní role, podílet se na vyjádření žádoucích postojů ke zdravému způsobu života, pozitivně ovlivnit jejich vztah k práci. Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieně při práci.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Domácnost jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- naučíme žáky ovládat jednoduché pracovní postupy při činnostech v domácnosti, bezpečně obsluhovat základní spotřebiče, bezpečně zacházet se základními, čistícími prostředky, ovládat základní postupy při přípravě pokrmů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kulturnímu a společenskému chování při stolování a umět poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni

Kompetence komunikativní

- budujeme pravidla vzájemné komunikace

Kompetence pracovní

- učíme žáky organizaci práce a pracovního prostoru
- vedeme žáky k zásadám zdravé výživy
- připravujeme pokrmy studené i teplé kuchyně, tepelné úpravy pokrmů, zelenina a ovoce

Kompetence k řešení problémů

- hledáme více způsobů řešení při výběru a zpracování potravin
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí
- k třídění domácího odpadu

Kompetence digitální

Žák

- používá digitální technologie k usnadnění práce, k automatizaci rutinních činností, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a následně poznatky uplatňuje pro zkvalitnění výsledků své práce.
- prezentuje svou práci za pomoci digitálních prostředků.

Vyučovací předmět Domácnost – Kuchyň a stolování je volitelný od 8. do 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně, po dobu trvání jednoho školního roku z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah: 8. až 9. ročník

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
<p>Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.</p> <p>Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti.</p> <p>Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče.</p> <p>Vybere správnou technologii, uplatňuje získané poznatky o úpravě pokrmů.</p> <p>Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p> <p>Uvede konkrétní příklady pokrmů světové kuchyně</p> <p>Dbá na třídění domácího odpadu.</p>	<p>ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů</p> <p>ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu</p> <p>ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p> <p>ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p> <p>ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</p> <p>ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování</p> <p>VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p>

5.9.12 Domácnost – ruční práce

Žáci si v rámci tohoto předmětu osvojují znalosti a dovednosti, které mohou v budoucnosti využít v praktickém životě. Učí se zvládat jednoduché i složitější pracovní postupy při práci s různými materiály, při práci v domácnosti a vytvářejí si prvotní představy o svém budoucím uplatnění ve společnosti.

Předmět volně navazuje na cíle a obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti, využívá osvojených žákovských výstupů získaných během dosavadní školní docházky. Tyto rozvíjí a nové pomáhá vytvářet. Je zaměřen zejména na rozvoj jemné motoriky, zručnosti, představivosti a estetického citění.

Nejčastěji používané metody a formy práce jsou založeny jak na pečlivé a zodpovědné práci jedince, tak na mezi žákovské spolupráci v rámci minitýmů, kdy žáci mohou prokázat schopnost týmové spolupráce.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Domácnost jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- naučíme žáky ovládat jednoduché pracovní postupy při činnostech v domácnosti, při přípravě materiálu, bezpečně obsluhovat šicí stroj a jiné běžné používané spotřebiče,

bezpečně zacházet se základními, čistícími prostředky, ovládat základní postupy při přípravě pracovního prostředí.

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k tomu, aby: spolupracoval ve skupině, společně tvořil a dodržoval pravidla, pomáhal druhým, oceňoval výsledky práce druhých a dokázali poskytnout první pomoc při úrazech v domácnosti

Kompetence komunikativní

- budujeme pravidla vzájemné komunikace

Kompetence pracovní

- učíme žáky organizaci práce a pracovního prostoru
- vedeme žáky k samostatné, tvůrčí práci s ideálním časovým rozvržením
- navozujeme schopnost koncentrovat se na pracovní výkon a jeho dokončení

Kompetence k řešení problémů

- učíme jak správně využít a spotřebovat materiál, aby nevznikal zbytečný odpad
- hledáme více způsobů řešení při výběru a spotřebě materiálu

Kompetence občanské

- vedeme žáky k ochraně životního prostředí a k třídění domácího odpadu

Kompetence digitální

Žák

- používá digitální technologie k usnadnění práce, k automatizaci rutinních činností, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a následně poznatky uplatňuje pro zkvalitnění výsledků své práce.
- prezentuje svou práci za pomoci digitálních prostředků.

Vyučovací předmět Domácnost – ruční práce je volitelný od 8. do 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně, po dobu trvání jednoho školního roku z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah: 8. až 9. ročník

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu.	ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu
Ovládá ruční šití, uvědomuje si jeho význam pro svoji osobní potřebu.	ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
Užívá návod, postup, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.	M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
Využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic.	ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje, náčiní vzhledem k použitému materiálu.	ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
Zná práci se šicím strojem, uvědomuje si nutnost dodržování bezpečnosti při této činnosti.	VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v

<p>Samostatně tvoří vzor, ladí barvy, uplatňuje cit a vkus.</p> <p>Dokáže provést jednoduché opravy oděvů.</p> <p>Zvládá dle svých osobních předpokladů a schopností základní techniky háčkování, vyšívání, pletení a ručního šití.</p> <p>Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc.</p>	<p>objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p> <p>EV-3-1-06 využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů</p> <p>ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představitivosti různé výrobky z daného materiálu</p> <p>ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p> <p>ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v domácnosti</p>
--	---

5.9.13 Technická praktika

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si manuální a praktické dovednosti. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit svou práci samostatně i v týmu. Užívají technickou dokumentaci, řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a náradí. Osvojují a dodržují obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci. Technické práce vedou žáky k orientaci v různých oborech lidské činnosti a připravují je na další životní a profesní orientace.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Technická praktika jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto učebním bloku směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům rozvíjet jejich představivost, technické a tvořivé myšlení, řešit jednoduché technické úkoly, zhotovovat výrobky, makety, modely.
- seznamujeme žáky s materiály, náradím, nástroji a pomůckami
- žáci si vytváří přehled o dostupných moderních technologiích a vývoji digitální techniky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k hygieně práce, bezpečnosti práce a ochraně zdraví

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému vyjadřování s jasně vymezenými pojmy technických názvosloví

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k manuální zručnosti, učíme žáky používat při práci vhodné nástroje, náradí, pomůcky a technologické kázně
- Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k hledání více způsobů řešení daného úkolu při práci s technickými materiály a výběru pomůcek a nástrojů

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologie tak, aby mu usnadnila práci, aby si zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.
- ovládá běžně používaná zařízení, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti.
- získává, vyhledává data a informace, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Vyučovací předmět Technická praktika je volitelný od 8. do 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně, po dobu trvání jednoho školního roku z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah: 8. až 9. ročník

Očekávané školní výstupy a učivo – žák:	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím;	ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
Poskytne první pomoc při úrazu	ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem
Sestavuje modely podle obrázkového návodu, slovní zadání, podle náčrtu na tabuli	
Vytvoří jednoduchý model, který následně upravuje a vylepšuje	
Rozumí jednoduchému výkresu výrobku	

<p>Orientuje se v jednoduchém návodu k montáži (kompletaci) výrobku</p> <p>Vytváří výrobek vlastní výroby</p>	
---	--

5.9.14 Sportovní a pohybové hry

Cílem předmětu je nabídnout žákům takový pohybový program, aby ze sportování měli příjemný pocit i po prohraném zápase a sport se stal nedílnou součástí jejich týdenního pohybového režimu. Výběr sportovních her, netradičních her a drobných pohybových her dostatečně naplňuje atraktivitu pro mládež ve věku 12 -15 let.

Žáci si osvojují nové pohybové dovednosti, ovládnutí i využití různého sportovního náčiní. Předmět Sportovní a pohybové hry vede žáky do pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám.

K výuce se využívá tělocvična a hřiště školy. Motivací pro žáky je i účast v soutěžích v rámci Asociace školních sportovních klubů.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Sportovní a pohybové hry jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

Kompetence k učení:

- vést žáky k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich rozvoji
- učit žáky uvědomovat si souvislosti mezi tělesnou zdatností a psychickou pohodou
- vést žáky k systematickému sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a k hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- učit žáky hledat vhodné taktiky v míčových hrách
- vést žáky ke zpracovávání a prezentování sportovních výkonů

Kompetence komunikativní

- vyžadovat vyslechnutí a přijetí pokynů učitele, vedoucího družstva
- poskytovat žákům prostor pro diskusi o taktice družstva
- vést žáky k pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností, k jejich prezentování a hodnocení
- vést žáky k tvorbě příspěvků o školní sportovní akci

Kompetence sociální a personální

- dbát na dodržování pravidel fair play
- vést žáky k podpoře myšlenek olympijského hnutí
- rozvíjet spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva rozdělování a přijímání úkolů v rámci družstva

Kompetence občanské

- podporovat aktivní sportování
- procvičovat první pomoc při úrazech lehčího charakteru
- seznámit žáky se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin

Kompetence pracovní

- vyhledávat se žáky možná rizika při pohybových činnostech a hledat cesty jejich prevence
- vést žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel

Kompetence digitální

Žák

- získává a vyhodnocuje data související s pohybovými aktivitami.
- ukládá data a upravuje je do podoby podkladů, které mohou generovat nové poznatky a motivovat k pohybové činnosti a rozvoji pohybové zdatnosti.
- spolupracuje s ostatními žáky prostřednictvím sítě.

Vyučovací předmět Sportovní a pohybové hry je volitelný od 8. do 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně, po dobu trvání jednoho školního roku z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah: 8. až 9. ročník

Očekávané školní výstupy a učivo žák	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky spolupráce, týmový duch, pomáhá druhým, respektuje jedinečnost každého člověka.	TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
Usiluje o rozvoj své osobnosti, a to jak po stránce sportovní, tak morální	TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
Rozvíjí pohybové schopnosti a herní dovednosti.	TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
Aktivně se podílí na vytváření a provádění herních kombinací.	TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
Chápe a zapojuje se do herního systému mužstva.	TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
Podle svých možností reaguje na vzniklé situace při hře a vhodně se rozhoduje v rámci správné taktiky hry.	TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
Respektuje osobu rozhodčího a rozezná jeho důležité pokyny, zajímá se o pravidla.	TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt

	<p>k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p>
--	--

5.9.15 Zdravotní a kondiční tělesná výchova

Vzdělávání v předmětu Zdravotní a kondiční tělesná výchova směřuje k odstraňování popř. nápravě odchylek tělesného vývoje, zlepšení zdravotního stavu, fyzické zdatnosti, utváření pocitu sebedůvěry ve vlastní síly, schopnosti a pohybové dovednosti, uvědomění si stavu vlastní fyzické kondice a potřeby ji zdokonalovat.

Předmět je vyučován v tělocvičně, popř. na hřišti.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Sportovní a pohybové hry jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova.

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání stavu vlastní fyzické kondice, popř. oslabení
- posuzování vlastního pokroku při pohybových aktivitách
- pochopení konkrétních účinků jednotlivých druhů cvičení na lidský organismus
- uvědomělému plánování pohybové činnosti a její realizaci i mimo školní výuku
- sebehodnocení pohybové činnosti

Kompetence k řešení problémů

- poznání a uvědomění si vlastní kondice, popř. oslabení a navržení vhodné aktivity k zdokonalení kondice a zmírnění oslabení

Kompetence komunikativní

- porozumění a aktivnímu používání sportovní terminologie a názvosloví
- správnému pojmenování jednotlivých svalů a svalových skupin

Kompetence sociální a personální

- respektování výkonů, zdravotního stavu, schopností a dovedností druhých
- dodržování sportovní etiky, pravidel fair – play
- ovládání svých emocí, k posilování sebedůvěry

Kompetence pracovní

- dodržování pravidel BOZP při všech sportovních aktivitách a ve všech prostředích
- bezpečnému používání veškerého sportovního vybavení a zařízení

Kompetence občanské

- povinnosti chránit své zdraví a záměrně ho neničit, vést zdravý životní styl

Kompetence digitální

Žák

- seznamuje se s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí).
- poznává jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu).
- zaznamenává a sleduje si minimální denní limity, které vedou k zlepšování zdravotně orientované zdatnosti.
- aktivně si rozvíjí a zlepšuje zdravotně orientovanou zdatnost pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji k měření základních pohybových výkonů a porovnává je s předchozími výsledky.
- provádí kompenzační cvičení, která snižuje zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií.

Vyučovací předmět Zdravotní a kondiční tělesná výchova je volitelný od 8. do 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně, po dobu trvání jednoho školního roku z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah: 8. až 9. ročník

Očekávané školní výstupy a učivo – žák	Výstupy podle RVP ZV – žák:
Zná základní termíny osvojovaných činností	ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
Zná zásady správného držení těla.	ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
Je si vědom případných vlastních odchylek od správného držení těla. Popř. volí a správně provádí nápravné cviky.	TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
Uvědomuje si stav své fyzické kondice.	TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
Aktivně usiluje o zlepšení své fyzické kondice.	TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
Navrhne cviky a aktivity vhodné jako příprava organismu na fyzickou zátěž.	TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
Aplikuje základní pravidla a zásady při posilování.	
Zná rozdíl mezi statickou a dynamickou zátěží	
Volí a správně provádí vhodné cviky.	

<p>Chápe podstatu kruhového tréninku.</p> <p>Chápe nezbytnost relaxačních cvičení a správně je provádí.</p>	<p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p>
---	---

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

- Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky jeho vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.
- Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.
- Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
- Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
- Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
- Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
- Ředitelka školy je povinna působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.

6.2 Zásady pro hodnocení chování ve škole a na akcích pořádaných školou

- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, i s ostatními učiteli, rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování školního řádu během klasifikačního období.

- Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
- Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
- Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
- Za prohřešek v chování žáka je považováno také soustavné zapomínání školních pomůcek (učebnice, sešity, školní potřeby, žákovská knížka, domácí úkoly). To je klasifikováno jako neplnění školních povinností žáka, na které se také vztahuje udělování výchovných opatření.
- Za vzorné chování nebo mimořádný počin může žák získat pochvalu třídního učitele nebo ředitele školy, žáci 6. – 9. ročníku navíc mimořádného Žolíka. V rámci projektu Zdravá škola dává Žolík možnost žákovi jedenkrát měsíčně se vyvázat ze zkoušení, nebo si na konci měsíce nechat smazat nejhorší známku měsíce. Za nevhodné chování lze Žolíka pro daný měsíc odebrat.

6.3 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
- Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
- Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení.
- Práce s chybou je každodenní součástí výuky.
- Žáci mohou některé práce sami opravovat.
- Při školní práci vedeme žáka k tomu, aby komentoval svoje výkony a dokázal zhodnotit výsledky své práce.
- Při sebehodnocení se žák snaží popsat: co se mu daří, co mu ještě nejde a jak bude pokračovat dál.
- Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

6.4 Stupně hodnocení prospěchu

- Při použití klasifikace se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
 - a) 1 výborný,
 - b) 2 chvalitebný,
 - c) 3 dobrý,
 - d) 4 dostatečný,
 - e) 5 nedostatečný.
- Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým

vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

- Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)”.
- Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)”.
- Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
 - a) prospěl(a) s vyznamenáním,
 - b) prospěl(a),
 - c) neprospěl(a),
 - d) nehodnocen(a).
- Žák je hodnocen stupněm
 - a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky č.48/2005 Sb., v platném znění,
 - b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
 - c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
 - d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.
- Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.
- Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření
- předměty s převahou praktických činností
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření

6.5 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivého předmětu školního vzdělávacího programu hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- kvalita výsledků činností
- osvojení účinných metod samostatného studia

Výchovně vzdělávací výsledky se v předmětech s převahou teoretického zaměření klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní činnosti (práce s technickými materiály, domácnost).

Při klasifikaci v předmětech s převahou praktického zaměření se ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivého předmětu školního vzdělávacího programu hodnotí:

- v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:
vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech
- kvalita výsledků činností
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí

- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel

Výchovně vzdělávací výsledky se v předmětech s převahou praktického zaměření klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a tělesná výchova.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivého předmětu školního vzdělávacího programu hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalita projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví

Výchovně vzdělávací výsledky se v předmětech s převahou výchovného zaměření klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

6.6 Stupně hodnocení chování

Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 velmi dobré,
- b) 2 uspokojivé,
- c) 3 neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Pro hodnocení chování žáka lze použít i slovní hodnocení.

6.7 Výchovná opatření

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně.

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

Třídní učitel na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy může udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

Napomenutí třídního učitele ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku (-cích), kterého se žák dopustí.

Důtku třídního učitele udělí třídní učitel za závažnější či opakované porušení školního řádu.

Důtku ředitele školy uděluje ředitel školy po projednání v pedagogické radě za hrubý přestupek či opakovaná vážná provinění proti školnímu řádu.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy do školní matriky elektronicky vedené v programu Bakaláři.

Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Zásady pro používání slovního hodnocení

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty.

Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace:

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení:

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	Ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 – uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 – neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.